БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 123 (17.405). • 1 июнь 1979 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти В. И. Ленин 55 томлик Тўла асарлар тўпламининг 44-томини ўзбек тилида босмадан чиқарди.

Бу томни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институтининг филиали тайёрлаган ва у Тошкент полиграфия комбинатида чоп этилган.

(ЎзТАГ).

В. И. ЛЕНИН, КПСС ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯ ТЎҒРИСИДА

«В. И. Ленин, КПСС интеллигенция тўғрисида» номли тўплам рус тилида нашр қилинди. Тўпламга В. И. Ленин асарларидан, КПСС ҳужжатлари ва материалларидан, Л. И. Брежнев докладлари ва нутқларидан парчалар киритилган. Шу материалларда интеллигенциянинг социал моҳияти таърифлаб берилади, партиянинг кекса мутахассисларни социализм қурилишига жалб этиш соҳасидаги тажрибаси умумлаштирилади, КПССнинг янги интеллигент кадрларни шакллантириш ва тарбиялаш, уларни коммунизм учун курашда актив қатнашишга жалб этиш соҳасидаги фаолияти очиб берилади.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди ва «Красный пролетарий» босмахонаси чоп этди.

(ТАСС).

ПРОПАГАНДА ЮКСАК ИЛМИЙ САВИЯДА БЎЛСИН

Жамиятимиз коммунизм сари олға ҳаракат қила борган сайин партия билан халқ ҳал этаётган вазифаларнинг кўламлари, мураккаблиги ошиб боради. Марксизм-ленинизм назариясини ижодий ривожлантириш ва қўллаиш революцион ўзгартирувчи амалий ишларнинг ҳамма томонларини илмий асослашга бўлган эҳтиёж тобора муҳим бўлиб қолади.

Коммунистик тарбия, янги инсонни камол топтириш — шу амалий ишнинг энг мураккаб қисмидир. Бунда кишиларнинг турмуш шароитлари тез ўзгариб бораётганлигини, уларнинг маълумоти, маданияти, хабардорлиги ошаётганлигини эътиборга олувчи чуқур ўйланган чинакам илмий, комплекс ёндашув айниқса муҳимдир. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорининг энг муҳим талабларидан бири—ғоявий тарбиянинг самарадорлигини муттасил кучайтиришдан, пропаганда ва агитациянинг юксак савиясини таъминлашдан иборат.

Пропаганда ва агитацияни илмий асосда олиб бориш — Ленин партиясининг ўзгармас анъанасидир. Марксча-ленинча идеологиянинг омма ўртасидаги кучи, обрў-эътибори ва таъсири унинг мазмуни билан — ижтимоий воқеликни аниқ ва теран ифода этиши, халқ оммасининг туб манфаатларини изҳор этиш маҳорати, идеалларнинг ҳаққонийлиги ва юксаклиги, мақсадларнинг конкретлиги ва ҳаётийлиги билан ҳал қилувчи даражада белгиланади.

Партиянинг янги кишини камол топтириш борасида ўртага қўйган программаси ҳам ўз моҳияти билан чуқур илмий программадир. Барча меҳнаткашларни юксак ғоявийлик ва социалистик Ватанга, коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялаш, меҳнатга ва ижтимоий мулкка коммунистик муносабатни ҳосил қилиш, буржуа қарашлари ва ахлоқини батамом бартараф этиш, шахсни ҳар томонлама уйғун камол топтириш, маънавий маданиятнинг чинакам бойликларини яратиш — бу соҳадаги бош вазифалардир.

Коммунистик онгни шакллантириш учун назария билан практиканинг, билим билан хатти-ҳаракатнинг, сўз билан ишнинг бирлиги ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Гап коммунистик дунёқараш принциплари, социал-сиёсий билимлар, идеалларимиз ва бойликларимиз ҳар бир совет кишисининг мулки, унинг ақлий, ахлоқий, маданий камол топишининг ўзаги, хатти-ҳаракати, ички эҳтиёжларининг, унинг ҳаётдаги актив позициясининг асоси бўлиб қолиши кераклиги тўғрисида бормоқда.

Совет кишилари марксизм-ленинизм ғояларининг кучини ва унинг адолатли эканлигини биладилар, революцион назарияни бажону дил эгалламоқдалар. Революцион назарияни оммавий равишда ўрганиш етук социализм шароитида ижтимоий онгни ривожлантиришнинг ажойиб хусусияти бўлиб қолди. Ҳозир вазифа шундан иборатки, ғоявий-сиёсий таълим сифатини, унинг назарий савиясини сабот билан ошириш, идеология ишини КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленуми қарорлари ва партиянинг бошқа ҳужжатлари талаб этганидек конкрет, самарали олиб бориш керак.

Ривожланган социализм тўғрисидаги таълимотни умумхалқ давлати ҳақидаги қоидаларни актив пропаганда қилиш коммунистик идеалларнинг ҳаёт билан, миллионларнинг кундалик фаолияти ва амалий тажрибаси билан алоқасини тобора мустаҳкамлашга ёрдам беради. КПССнинг ана шу буюк назарий ютуқлари мазмунини ҳар бир кишининг қалбига етказиш — янги тузумнинг тарихий афзалликларини, социалистик турмуш тарзининг инсонпарварлиги ва демократизмини тўлароқ очиб кўрсатиш демакдир. Бу йўлдаги ишлар совет кишиларининг онглилигини, уюшқоқлиги ва ижтимоий активлигини ўстиришга олиб боради, ёт ғоявий таъсирларга қарши курашимизнинг таъсирчанлигини оширади.

Ҳаёт янги вазифалар ва проблемаларни муттасил ўртага қўймоқда. Ана шу вазифалар ва проблемаларни тадқиқ этиш, ҳал қилишда партия совет жамиятшуносларидан кўп нарсани кутади, уларнинг идеология иши практикасига қўшадиган ҳиссаси, шубҳасиз, катта бўлиши керак ва лозим. Коммунизм қураётган жамиятда меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантириш, илғор тажрибани планли равишда ўзлаштириш ва оммалаштириш, социалистик турмуш тарзини такомиллаштиришни тарбияга комплекс ёндашиш билан боғлаш, гражданларнинг давлатни бошқаришда иштирок этишини кенгайтириш йўллари каби ғоявий тарбия билан бевосита боғлиқ бўлган масалаларни ва бошқа масалаларни эслатиб ўтиш кифоя. Тадқиқотларни яна ҳам чуқур ўйлаб планлаштириш, илмий ходимлар кадрларини яхшироқ тайёрлаш ва йўл-йўриқ бериш, уларнинг турмуш билан алоқасини ҳар томонлама мустаҳкамлаш зарур.

Ижтимоий фанимиз ишлаб чиқаётган темалардан идеология фаолияти практикасида тўлароқ фойдаланиш керак. Бунинг учун илмий асарларда учраб турадиган қалбаки академизмни, ҳатто оддий қоидаларни ҳам атайлаб мураккаблаштириб баён этган сохта илмий тилни бартараф этиш лозим. Чинакам илмийлик оммалаштиришга хилоф нарса эмас, одатда мазмуннинг сийқалиги юзаки илмийлик билан хас-пўшланади. Гениал олим ва оташин публицист В. И. Ленин бундай деб ёзган эди: «оммалаштириш... бачканалаштиришдан, оммалаштираверувчиликдан мутлақо бошқа нарса. Машҳур ёзувчи китобхонни энг оддий ва ҳамма биладиган маълумотлар асосида теран фикрга, теран таълимотга олиб келади, унча мураккаб бўлмаган фикр-мулоҳазалар ёки жуда яхши келтирилган мисоллар ёрдамида шу маълумотлардан асосий хулосаларни уқтиради, зеҳнли китобхонда янги-янги саволлар туғдиради». Совет китобхони худди ана шундай китобхондир, зотан у ҳам мазмунан, ҳам шаклан баб-баравар етук китоблар, брошюралар, мақолалар, суҳбатлар, лекциялардан баҳраманд бўлишга муносибдир.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ» китоблари теран мазмун ва ёрқин публицистик шакл бирлигининг намунасидир. Бу китобларда партия билан халқ тарихий тажрибасининг бебаҳо аҳамияти уқтирилган, совет кишиларини революцион курашда, бунёдкорлик меҳнатида ва ватан учун олиб борилган жангларда бунёдга келган социалистик анъаналар руҳида тарбиялашнинг яққол сабоғи берилган.

Катта ижтимоий аҳамиятга молик етилган проблемаларни пропаганда ва агитация ишида биринчи ўринга қўйиш, уларни тушунарли, публицистик тарзда баён этиш йўли билангина китобхонлар, тингловчилар, томошабинларни ана шу проблемалар устида фикр юритишгагина эмас, шу билан бирга уларни ҳал этишда актив иштирок қилишга ҳам иштиёқини туғдириш мумкин. Идеология ишининг бош вазифаси ҳам худди мана шундан иборат. Партия ташкилотлари, партиянинг сиёсий жангчилари, партия ғояларининг актив тарғиботчилари бўлишга даъват этилган барча коммунистлар худди мана шунга интилишлари керак.

(«ПРАВДА» газетасининг 31 майдаги бош мақоласи).

ПЕШҚАДАМ ПИЛЛАКОРЛАР

НАМАНГАН. («Совет Ўзбекистони» мухбири). КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусабақани авж олдириб ишлаётган Наманган областининг яна уч райони — Янгиқўрғон, Тўрақўрғон ва Поп районлари пиллакорлари ғалаба рапортига имзо чекдилар. Давлат тайёрлов пунктларига янгиқўрғонликлар 356 тонна, тўрақўрғонликлар 288 тонна, попликлар 238 тонна юқори сифатли пилла топширишди.

Ғолиб районларнинг пешқадам пиллакорлари социалистик мажбурият ҳисобига хом ашё топширишни қизғин давом эттирмоқдалар.

СОВЕТ—ВЕНГРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

30 май куни Будапештда Л. И. Брежнев (делегация бошлиғи), А. А. Громико, К. У. Черненко, К. В. Русаков, И. В. Архипов, В. Ф. Добрик ва В. Я. Павлов ўртоқлардан иборат составдаги СССР партия-ҳукумат делегациясининг Я. Кадар (делегация бошлиғи), П. Лошонци, Д. Лазар, К. Немет, А. Денеш, Л. Мехеш, Ф. Пуйя, М. Сюреш ўртоқлардан иборат составдаги ВХР партия-ҳукумат делегацияси билан музокаралари бошланди.

Я. Кадар Л. И. Брежневни, Совет делегациясининг аъзоларини самимий табриклади. Венгрия — Совет муносабатларида энг муҳим воқеа бўлган бу визит, деб таъкидлади у, катта халқаро аҳамиятга эгадир. Визит Совет Иттифоқи билан Венгрия мустаҳкам қардошларча дўстлик алоқалари ўрнатганликларини намойиш қилади.

Л. И. Брежнев иззат-икром билан кутиб олганликлари учун чуқур миннатдорчилик изҳор этди. Совет коммунистлари, бутун совет халқи мустаҳкам совет-венгрия дўстлигини ва икала мамлакат партиялари ҳамда халқлари ўртасидаги яқин ҳамкорликни юксак қадрлайдилар, деб таъкидлади у.

Томонлар КПСС XXV съезди ва ВСИП XI съезди қарорларини амалга ошириш соҳасида КПСС билан ВСИП, совет халқи билан венгер халқи олиб бораётган ишларнинг энг муҳим йўналишлари тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар.

Барча соҳаларда — сиёсат, экономика, идеология соҳаларида Совет — Венгрия муносабатлари кенг миқёсда, узлуксиз ривожланиб бораётганлиги зўр мамнуният билан қайд этилди. КПСС билан ВСИП ўртасидаги мустаҳкам ўзаро алоқалар бунга ҳал қилувчи даражада кўмак бермоқда, ана шу алоқалар келгуси йилларда янада ривожланади. СССР билан ВХР хўжалик соҳасидаги баҳамжиҳат ҳаракатни мустаҳкамлашни ҳамда ишлаб чиқаришни кооперациялаш ва ихтисослаштириш йўлида бир-бирлари билан тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилиш афзалликларидан янада тўла-тўкис фойдаланишга эришишни кўзламоқдалар. Маданият соҳасидаги алоқаларни янада кенгайтиришдан ўзаро манфаатдорлик изҳор этилди.

Л. И. Брежнев билан Я. Кадар шуни таъкидладиларки, КПСС билан ВСИП, совет халқи билан венгер халқи ўзларининг қардошларча ҳамкорлигини социалистик ҳамдўстликни ва унинг халқаро нуфузини мустаҳкамлашнинг муҳим омили деб биладилар.

Актуал халқаро проблемалар хусусида фикрлашиб олинди. Дунёда вужудга келаётган вазиятга, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги йўлидаги курашни чуқурлаштириш истиқболларига биргаликда баҳо берилди. Совет Иттифоқи ва Венгрия бошқа қардош мамлакатлар билан биргаликда халқаро кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш, бу жараённи муқаррар тус олдириш мақсадида бундан буён ҳам ўзларига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилаверадилар, деб таъкидланди.

Иккала мамлакатнинг партия-ҳукумат делегациялари Варшава Шартномасига аъзо бўлган мамлакатларнинг давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга ва Европа қитъасидаги ҳарбий кескинликни юмшатишга эришишга қаратилган янги ташаббуслари актуаллигини таъкидладилар.

СССР билан ВХРнинг фикрича, СССР билан АҚШ ўртасида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида тузиладиган шартнома халқаро хавфсизлик ва тинчликни мустаҳкамлаш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Музокаралар самимий, дўстона вазиятда, муҳокама этилаётган ҳамма масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатлик ва якдиллик муҳитида ўтмоқда.

Музокараларда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев, КПСС Марказий Комитети бўлими консультантлар группасининг раҳбари Н. В. Шишлин, СССР ташқи ишлар министрининг катта ёрдамчиси В. Г. Макаров; Венгрия томонидан — ВСИП Марказий Комитети халқаро бўлимининг мудири Я. Береш, ВСИП Марказий Комитети агитация ва пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари Л. Фодор, ВХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари И. Рошка иштирок этмоқдалар.

Музокаралар давом эттирилади.

Суратда: музокаралар пайти. «Труд» махсус мухбири С. Гурарий телефотоси.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ВЕНГРИЯ КОМБИНАТИГА СОВЕТ МУКОФОТИНИ ТОПШИРДИ

БУДАПЕШТ, 31 май. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Чепель металлургия ва машинасозлик комбинати ҳамда ВХРдаги бошқа корхоналарнинг социалистик меҳнат бригадалари раҳбарлари, ишчилар синфи намояндалари, фан ва маданият арбоблари парламент биносида тўпландилар. Залда ВСИП Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар, ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари — Умумвенгрия касаба союзлари Советининг бош секретари Ш. Гашпар ва Венгрия Коммунистик ёшлар союзи Марказий Комитетининг биринчи секретари Л. Мароти, ВСИП Марказий Комитетининг секретари А. Денеш, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВСИП Будапешт шаҳар комитетининг биринчи секретари Л. Мехеш, Венгрия партия, давлат ва жамоат ташкилотларининг бошқа раҳбарлари бор эди.

Совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари — А. А. Громико, К. У. Черненко, К. В. Русаков, И. В. Архипов, В. Ф. Добрик, В. Я. Павлов ўртоқлар шу ерда ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Чепель комбинатининг коллективига тантанали вазиятда Октябрь Революцияси орденини топширди. Донгдор корхона катта революцион хизматлари, қардошларча совет—венгер дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ишига қўшган улкан ҳиссаси учун ва Венгрия Совет Республикаси эълон қилинганлигининг 60 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқининг шу юксак мукофоти билан тақдирланди.

Орденни топшириш вақтида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Бугун мен Қизил Чепелнинг шонли меҳнат коллективига Октябрь Революцияси орденини топширишдек ёқимли вазифани адо этяпман.

Бу вазифа икки ёқлама ёқимлидир, чунки мен ҳам ўзимни чепелчи деб ҳисоблайман. Менга кадр ишчи фахрий унвони берилган пайтда комбинат коллективи билан бўлган учрашув яхши эсимда.

Қизил Чепелнинг шундай таржимаи ҳоли борки, у билан ҳар бир ишчи, техник, инженер— унинг заводларида ишлаётган ҳамма кишилар тўла асос билан фахрланишлари мумкин.

Бугун мен Қизил Чепель ҳаётидаги икки ҳодиса тўғрисида гапириб ўтмоқчиман, бунинг халқаро довруғи кўп жиҳатдан шу воқеалар билан боғланган.

Чепелчиларнинг Венгрия Совет Республикасини ўрнатишдаги актив иштироки, шу воқеаларнинг биринчисидир. Гарчи ўша пайтда Венгрияда халқ ҳокимияти мустаҳкамланиб қола олмаган бўлса ҳам, бу — Совет Россиясига катта илҳомбахш ёрдам бўлган эди.

1977 йилнинг январи — иккинчи воқеадир. Бу ҳам ўзига хос шонли воқеадир. Ўшанда Қизил Чепелдан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг олтмиш йиллиги шарафига мусобақани авж олдириш тўғрисидаги даъват янграб эшитилди. Чепелчилар олис 1918 йилда бошланган эстафетани бамисоли қабул қилиб олдилар. Уларнинг шижоати Ленин меҳнатга коммунистик муносабат куртаклари, деб билган Москва-Сортировочная депоси ишчиларининг ғайрат-шижоатини эслатди.

Чепель коллективи ҳаммманинг дилида туғилган фикрни ифодалади, деса бўлади. Шу боисдан ҳам унинг ташаббусига қардош мамлакатларда ҳам қўшилдилар, бу ташаббус Октябрь юбилейи шарафига интернационал миқёсда социалистик мусобақани бошлаб берди.

Ишчилар синфи интернационалчи синф бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлиги жуда соз, ўртоқлар.

Совет Иттифоқи, Венгрия, бошқа социалистик давлатларнинг ишчилари, капитал мамлакатлардаги ишчилар ҳаракати, юксак интернационал онгни, бирдамлик туйғусини, халқларнинг ҳақ иш йўлидаги кураши билан бирдамлик ҳиссини, айтиш мумкинки, кун сайин намойиш қилмоқдалар. Қаҳрамон Вьетнамни қўллаб-қувватлаш, бунинг яққол мисолларидан биридир.

Аслида, инсониятнинг тинчликка, озодлик, эзгулик ва адолат идеаллари тантанасига бўлган умидлари айни ишчилар ҳаракатининг интернационал характери билан ҳал қилувчи даражада боғланган.

Азиз ўртоқлар, совет меҳнаткашларининг венгер ишчилар синфига, бутун меҳнаткаш Венгрияга астойдил қардошлик саломини топширишимга ижозат бергайсизлар.

Чепелчиларни муносиб мукофот билан чин кўнгилдан табриклайман.

* * *

Леонид Ильич Брежнев ҳозир бўлган кишиларнинг давомли қарсаклари остида Октябрь Революцияси орденини Чепель комбинати партия комитетининг биринчи секретари А. Эрнстга топширди.

А. Эрнст корхона коллективи номидан жавоб нутқи сўзлаб бундай деди: бу кун Чепель комбинати тарихида, меҳнат коллективларимиз турмушида буюк воқеа, ажойиб байрам бўлиб қолади. Унинг 30 мингдан зиёд меҳнатчиси — коммунистлар, комсомоллар, меҳнат ветеранлари номидан Чепель комбинатини Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлашдек юксак шарафга муяссар қилганликлари учун қардош Коммунистик партиянинг Бош секретари — СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневга, шу ерда ҳозир бўлган барча азиз Совет иттифоқилик ўртоқларга, улар орқали эса Совет Иттифоқининг раҳбарларига, совет кишиларига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этаман.

Биз, Венгрия ишчилар синфи, меҳнаткашлари дунёда биринчи музаффар Социалистик революциянинг олтмиш йиллигини Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг миллион-миллион меҳнаткашлари билан биргаликда байрам қилдик. Биргаликда байрам қилганимизнинг боиси шуки, 1917 йилнинг октябри — халқаро ишчилар синфининг, социализм қураётган халқларимизнинг катта муштарак байрамидир.

Биз шу шонли йиллик шарафига бошланган халқаро социалистик мусобақа ажойиб натижалар келтирганлиги билан фахрланамиз. Бу мусобақа бизни амалда жипслаштирди ҳамда социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализмининг қудратли кучини кўрсатди. Биз бугун топширилган мукофотни Венгрия ишчилар синфи, бутун меҳнаткаш халқи меҳнатининг эътирофи ва ҳурмати, деб биламиз.

Чепелнинг фахрий кадр ишчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневни яна табриклаб кутиб олиш ва унинг қўлидан юксак мукофотни қабул қилиш биз учун катта қувонч ва шарафдир, деди пировардида партия комитетининг раҳбари.

Шу унутилмас воқеадан хотира бўлсин деб А. Эрнст Леонид Ильичга Венгрия ишчилар синфи руҳи улуғлигини ва унинг пролетар интернационализмига содиқлигини ифодаловчи «Металлург» бронза ҳайкалини топширди. У 1919 йилда жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси В. И. Ленин билан Венгрия Совет Республикасининг раҳбарлари ўртасида бевосита алоқа ўрнатган Чепель радиостанциясининг макетини ҳам топширди.

Ш. Гашпар ўртоқ Леонид Ильич Брежневни, Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг аъзоларини Умумвенгрия касаба союзлари кенгаши номидан, Венгрия касаба союзларининг тўрт миллион уч юз минг аъзолари, ВСИП аъзолари ва партиясизлар номидан, ривожланган социалистик жамият қураётган бутун меҳнаткаш венгер халқи номидан астойдил табриклади.

Венгриянинг катта корхонаси, унинг ишчилари, уларнинг меҳнати социалистик Венгриянинг 30 йилдан ортиқ тарихи давомида шу қадар юксак чет эл мукофотига сазовор бўлганлигига бағишлаб тантанали воқеа биринчи марта содир бўлмоқда, деди у сўзини давом эттириб. 61 йил муқаддам инсоният тарихида янги давр бошланганлигининг юксак тимсоли бўлган бу мукофот — Октябрь Революцияси ордени биз учун айниқса қувончли ва фахрлидир.

60 йил муқаддам музаффар Октябрь алангаси Венгрия революционерларини, ватанпарварларини, ишчиларини, шу жумладан чепелчиларни ҳам руҳлантирди, улар Венгрия Совет Республикасини эълон қилдилар. 1919 йилда империалист кучлар Венгрияда биринчи ишчилар давлатини қонга ботирдилар. 1945 йилда шонли Қизил Армия мамлакатимизни озод қилганидан кейин В. И. Лениннинг тарихий башорати рўёбга чиқди. Венгрия Совет Республикаси бир марта мағлубиятга учраганидан кейин ғалабага эришди. Социалистик Венгрия барпо этишга асос солган енгилмас ишчи-деҳқон ҳокимияти қарор топди.

Октябрь Революцияси орденини Будапештда қардош КПССнинг, дўст Совет Иттифоқининг раҳбари — шахсан ўртоқ Брежнев топширганлиги ҳаммамиз учун зўр қувонч ва шарафдир, деди сўзини давом эттириб Ш. Гашпар. Бу юксак мукофотни биз венгер ишчилар синфи, меҳнаткаш халқи бунёдкорлик меҳнатининг эътирофи деб биламиз. Аминмизки, бу ишчилар коллективларининг, Венгрия меҳнаткаш халқининг ғайрат-шижоатини янада кўпроқ оширади. Бу орден уларнинг бунёдкорлик меҳнатидаги, ривожланган социалистик жамият қураётган ватанимизни равнақ топтириш ишидаги янгидан-янги муваффақиятларга кўмак беради. Бу мукофот, деди сўзининг охирида нотиқ, халқларимизнинг ВХР ва СССР манфаатлари йўлидаги, социализм муштарак иши йўлидаги бузилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигини янада кўпроқ мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Совет ва венгер партия ҳамда давлат арбоблари комбинат ишчилари, инженерлари, мутахассисларини СССРнинг юксак мукофоти билан астойдил муборакбод этдилар, коллективга ВСИП XI съезди тарихий қарорларини бажаришда, ривожланган социализм жамияти қуришда, Венгрия Республикаси билан Совет Иттифоқи халқларининг мустаҳкам дўстлигини марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принциплари негизида янада ривожлантириш ва чуқурлаштиришда янгидан-янги катта муваффақиятлар тиладилар.

НЕФТЬ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ «ГЛАВТЮМЕННЕФТЕГАЗ»ГА ҚАРАШЛИ 1-НИЖНЕВАРТОВСК ПАРМАЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИ ВА 2-СУРГУТ ПАРМАЛАШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА, ПАРТИЯ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Ажойиб коллективларингизнинг нефть кон-қудуқларини қазиш ва уларни ишга тушириш соҳасида энг юқори кўрсаткичларга эришиш учун бошлаган мусобақадаги меҳнат ютуқлари билан ғоят қизиқиб танишдим. Сизларнинг коллективларингиз машаққатли табиий-иқлим шароитларида кон-қудуқлар пармалаш юзасидан белгиланган топшириқларни муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажармоқдалар. Кўпгина бригадалар, аввало мастерлардан Левин, Громов, Воловодов ва Манаков ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳақиқатан жуда зўр натижаларга эришмоқдалар, мардлик ва чинакам қаҳрамонона меҳнат, юксак профессионал маҳорат намуналарини кўрсатмоқдалар.

Ҳар бир бригаданинг йилига ўрта ҳисобда 70—85 минг метр, илғор бригадаларнинг эса 90—100 минг метр кон-қудуқ кавлашга эришиш юзасидан олган янги мажбуриятларингиз юксак меҳнат ғайратидан, КПСС XXV съездининг Ғарбий Сибирда энг катта территориал-ишлаб чиқариш комплексини — мамлакатнинг нефть ва газ қазиб олинадиган асосий базасини вужудга келтириш соҳасидаги қарорларини амалга ошириш учун юксак масъулият туйғусидан далолат беради. Белгиланган марраларга сизлар илғор меҳнат усулларини жорий этиш, технология жараёнларини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан янада тўлароқ фойдаланиш, социалистик мусобақанинг ташкил этилишини янада такомиллаштириш ҳисобига эришишни назарда тутяпсизлар.

Комил ишонч билан айтаманки, ҳар бир пармалаш бригадасининг ишда энг юқори техникавий-иқтисодий ҳамда сифат кўрсаткичларига эга бўлган ҳолда энг юксак иш унумига эришиш юзасидан бошлаган қимматли ташаббусингиз нефть, газ саноати корхоналарида ва геология-разведка ташкилотларида кенг миқёсда қўллаб-қувватланади, пармалаш ишларини ҳар томонлама тезлаштиришнинг муҳим омили бўлади, нефть ва газ қазиб чиқариш қувватларини янада кенгайтириш, хом ашё ва ёқилғи шу турларининг текшириб аниқланган запасларини кўпайтиришнинг ишончли негизи бўлиб қолади.

Азиз ўртоқлар, сизларга ўнинчи беш йилликнинг якунловчи босқичини аҳил, зарбдор меҳнат билан нишонлашингизни тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

БУДАПЕШТ, 30 май. (ТАСС махсус мухбирлари). Венгрия пойтахтининг марказидаги Қаҳрамонлар майдонида миллий-озодлик учун курашган венгер халқи фарзандларининг хотираси гранит ёдгорлик билан абадийлаштирилган. Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси бугун шу ёдгорликка гулчамбар қўйди. Гулчамбар ленталарида «Ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ҳалок бўлган венгер қаҳрамонларига» деб ёзилган.

Озодлик майдонида халоскор совет жангчилари ёдгорлиги чўққисида беш қиррали юлдуз порлаб турибди. Леонид Ильич Брежнев монумент пойига совет делегацияси номидан гулчамбар қўйди. Унинг лентасида «Венгрияни фашизмдан озод қилиш учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет жангчиларига» деб ёзилган.

Делегация аъзолари бир дақиқа сукут сақлаб, Венгрия ва совет қаҳрамонларининг хотирасини ҳурмат билан эсга олдилар.

Қаҳрамонлар майдонида ва Озодлик майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди.

Гулчамбарлар қўйиш вақтида совет делегациясига ўртоқ П. Лошонци, Венгриянинг бошқа партия ва давлат арбоблари ҳамроҳ бўлдилар.

«МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ»—АМАЛДА

ҚАРДОШЛИК БУРЧИ

АҲОЛИГА КЎПЛАБ ЮҚОРИ СИФАТЛИ БУЮМЛАР ЕТКАЗИБ БЕРАМИЗ — МУСОБАҚАДОШЛАР ШИОРИ АНА ШУНДАЙ

Эллик бир йилдирки, «Минглар шартномаси» номи билан машҳур бўлган қудратли ҳаракат кенг ёйилиб, такомиллашиб, ўз сафига минг-минглаб кишиларни тортмоқда. Унда Ўзбекистон пахта тозаловчилари ва дала меҳнаткашлари ҳам фаол иштирок этаётганликлари билан фахрланамиз. Деҳқонлар юқори сифатли пахта етиштириш, пахта тозалаш саноати ходимлари эса аъло сифатли тола тайёрлаб беришнинг кафилини олганлар. Тўқимачилар эса ўз маҳоратларини ишга солиб, аҳолига ранго-ранг газламалар тўқиб беришдан иборат масъулиятли шартномага имзо чекканлар.

Республикамиз иқтисодий харитасида пахтанинг ўрни ўзгача. Ҳозирги кунда Ўзбекистон СССРдагина эмас, жаҳон социалистик лагери мамлакатлари миқёсида асосий пахта базаси бўлиб қолганлиги билан фахрланамиз. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларига сотиладиган пахта толасининг салкам 80 проценти республика ҳиссасига тўғри келяпти. Германия Демократик Республикаси «оқ олтин»имизнинг чаққон харидори. ГДРдаги ҳар ўн йигирув-тўқув корхонасининг тўққизтаси серқуёш ўлка пахта толаси асосида ишламоқда.

Ўнинчи беш йилликда мамлакатимиз марказий районлари тўқимачилари билан республикамиз пахтакорларининг ҳамкорлиги — бир-бирига мадади янада мустаҳкамланди. Тошкент областининг ўзидангина ўнлаб коллективлар қардош республикаларнинг турдош корхоналари меҳнаткашлари билан ўзаро шартномалар асосида мусобақалашиб келмоқдалар. Имзоланган шартномаларнинг бажарилишини вақтида текшириб туриш анъанаси ҳаётга сингиб кетди. Бугунги кунда Иваново ва Тошкент областларининг қарийб юз турдош корхонаси меҳнат беллашувида катта муваффақиятларга эришяпти.

Москва ё Ленинград корхонасида элга манзур янги хил газлама тўқиб чиқарилганда биз қанча қувонсак, ғўзамиз шоналаганда, ўзбек тупроғида илк чаноқ пахта очилганда рус оғаларимиз шунчалик завқланади. Меҳнатдаги муваффақиятларимиз ўзаро ҳамкорлик натижаси. «Минглар шартномаси» мусобақасининг шарофати билан хўжаликни бошқаришдаги афзалликлардан кенг фойдаланиляпти. Калинин ип газлама комбинати коллективининг иш тутиши ўзбек тўқимачиси ва инженери учун маъқул андоза ролини ўйнагани бежиз эмас.

...Мафтункор Москвадан унча узоқ бўлмаган бу аҳил коллективда «Минглар шартномаси» ҳаракати чуқур илдиз отиб, мазмуни бойиб боряпти. Бу мусобақада эндиликда фақат тўқимачиларгина қатнашаётгани йўқ. Машинасозлар, химиклар, Москва ва Ленинград олимлари, савдо тармоқларининг мутахассислари, тикувчилик корхоналарининг вакиллари ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Бу шонли коллективларнинг вазифалари турлича, ўзига хос хусусиятларга эга бўлса-да, мақсадлари, битта, у ҳам бўлса аҳолига кўплаб юқори сифатли маҳсулот етказиб беришдир.

Ип газлама комбинати коллективи мураккаб жараённинг ҳал қилувчи ҳалқаси. Негаки, пировард натижага шу ерда муваффақ бўлинади. Машиналар, химиявий бўёқлар шу ерда ишлатилади, пахта толаси ҳам худди шу ерда газламага айланади. Калининлик тўқимачилар масъулияти— юксак самара ва энг сифатли маҳсулот тайёрлаш масъулияти эса бошқа алоқадор корхоналар ва ташкилотларникидан бир неча ҳисса зиёдлигининг боиси мана шунда. Корхонанинг ишчилари ва мутахассислари бундай юксак масъулиятни тўла оқламоқдалар.

Корхона меҳнаткашлари резервлардан оқилона фойдаланишда мусобақадошларга ибрат кўрсатишяпти. 1979 йил учун қабул қилинган муқобил планни муваффақиятли адо этиш учун қўшимча чоралар кўришга тўғри келди. Мажбуриятлар мураккаб, резервлар назарда тутиб қабул қилинганди. Уни тўла бажармоқ учун яна 25 процент қўшимча йигирувчи ишчилар талаб қилинарди. Нима қилиш керак? Шунча ишчини қаердан олиш мумкин? Ё янги кадрлар тайёрлаш шартми? Унда вақт ўтиб кетади-ю! Мутахассислар кенгашиб, мақбул йўл тутишди. Белгиланган нормага қараганда станокларни зичроқ жойлаштирсак-чи, дейишди улар. Улар ўз таклифларини далиллар билан исботлаб, корхона ишини яхшилашга оид самарали йўлни аниқладилар. Машиналарнинг 650 камерасида йигирувчиларнинг тармоқ нормасида ишлашига эришишини таъминлаш — қийинчиликдан қутулишнинг калити! деган қарорга келинди. Қарор ижроси йўлида зарбдор иш кунлари бошланиб кетди. Тўқувчиларнинг учдан икки қисми нормадагидан ортиқ станокни бошқаришга кўчди. Иқтисодчилар ҳисоб-китобларида таъкидладиларки, шу тартибда ишлаш корхонага 130 нафар ишчи кучини тежаб беради.

Корхонани техника жиҳатидан қайта жиҳозламасдан туриб, станокларнинг зич майдонларда ишлатилишига эришиб бўлмаслигини инженерлик илмидан хабари бор киши яхши билади. Гап фақат янги техникадагина эмас. Ундан самарали фойдаланиш ҳам талаб қилинади. Ҳамкорликни кучайтириш мусобақаси — «Минглар шартномаси»нинг хосияти билан бу муаммо ҳам муваффақиятли ҳал этилди. Шартномага мувофиқ мусобақадош Климовск бирлашмаси такомиллаштирилган станоклар етказиб берди. Уни синаб кўриш донгдор тўқувчи Л. Тихомировага топширилди. У иш жараёнида янги станокнинг юксак самара беришини исбот қилди. Икки турдош коллективнинг ижодий изланиши туфайли ишлатишга қулай, тезкор янги техника ҳаётга йўлланма олди. Бундай соз техникадан фойдаланиш тўқимачиларга меҳнат унумдорлигини қарийб икки ҳисса ошириш имконини берди.

Ҳамкорликда моделчилар, тикувчилар, савдо муассасаларининг ходимлари ҳам тўқимачиларга катта мадад кўрсатяптилар. Ростов «Текстильторг»инииг Калинин шаҳар базаси комбинат тўқимачилари тайёрлаётган газламаларнинг тез сотилишига кафолат бермоқда. Савдо ходимлари қандай газламалардан қачон, қанча олишларини аввалдан маълум қилиб қўядилар. Жамоат кўриклари ўтказиб турилади. Бу ерда кўргазма-савдо тадбирлари ташкил этиш одат бўлиб қолган. Шу важдан комбинат тўқимачилари газламаларининг харидоргирлигидан вақтида хабардор бўлишади, савдода ўтмай қолган газламаларни тўқиб чиқариш дарҳол тўхтатилади.

Дўстларимиз, қардошларимиз ҳамкасблар коллективларида юзага келган бундай яхши анъана, самарали иш усули, эгалланган рекорд марра, муаммоларни елкамаелка туриб баҳамжиҳат ҳал этиш тажрибаси — белга қувват, ишга мадад. Улардан самарали фойдаланиш партиямиз белгилаб бераётган буюк социал-иқтисодий вазифаларни мардона ҳал этишга қўшадиган ҳиссамиз салмоғини оширади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

Андижон область саноат корхоналарининг коллективлари ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашиб, маҳсулот реализация қилиш юзасидан шу йилнинг беш ойлик планини бажардилар. Ой охиригача планга қўшимча равишда қарийб 9,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Наманган областининг саноати маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш беш йиллик планини муддатидан барвақт бажарди. Ой охиригача топшириқдан ташқари 7,5 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади. (ЎзТАГ).

ДЎСТЛИККА БАҒИШЛАНГАН СЕМИНАР

30 май куни Тошкентда очилган халқаро семинар «Тараққиётда ёшлар ва ёшлар ташкилотларининг роли» деб аталди. Семинарда Африкадаги ва социалистик ориентациядаги ўн бир араб мамлакатлари ёшлар ташкилотларининг, шунингдек Жаҳон демократик ёшлар федерацияси ва араб ёшлари союзининг вакиллари қатнашмоқдалар. Семинар «Бугун — дўстлик, эртага — ҳамкорлик»! деган шиор остида ўтмоқда.

Халқаро семинар программасида актуал халқаро масалаларга доир лекциялар ўқиш, суҳбатлар ўтказиш, Ўзбекистоннинг ўқувчилари ва ишчи ёшлари билан, фан ва маданият намояндалари билан учрашувлар кўзда тутилган.

3 июнга қадар давом қиладиган семинар кунларида Тошкентнинг кинотеатрларида Осиё ва Африка мамлакатларининг кинематографиячилари яратган фильмлар намойиш этилади.

(ЎзТАГ).

СССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

30 май куни СССР Халқ контроли комитетида республика, ўлка ва область халқ контроли комитетлари раисларининг кенгаши бўлиб ўтди. Халқ контроли органларининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил апрель Пленумида ҳамда ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессиясида сўзлаган нутқларида берган кўрсатмаларидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди. СССР Халқ контроли комитетининг раиси А. М. Школьников доклад қилди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми ва СССР Олий Совети сессиясининг қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари, деб таъкидланди кенгашда, партия, унинг Марказий Комитети Ленининг халқ контролини кучайтириш тўғрисидаги васиятини изчиллик билан амалга ошириб бораётганликларининг, Совет давлатининг ҳаётида контрол органларининг ролини ошириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилаётганликларининг янги далилидир. Партиянинг бундай диққат-эътибори ҳар бир комитет ва группадан, ҳар бир халқ назоратчисидан ҳамиша ўз олдига қўйилган вазифалар даражасида бўлишни, контролдаги иштироки билан ишнинг кундан-кунга реал яхшиланиб боришига эришишни талаб қилаётганлиги таъкидланди. Халқ контроли органлари иш услуби ва методини янада такомиллаштириш ижрони текширишни камчиликларни бартараф этишга қаратилган жонли, формализмдан ҳоли бўлган ташкилотчилик ишлари билан қўшиб олиб бориш йўллари муҳокама қилинди.

Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига якдиллик билан ваъда бердиларки, комитетлар ва группалар, ҳамма халқ назоратчилари партия қўяётган вазифаларни бажаришда барча куч-қувватларини сарфлаб ишлайверадилар, давлат интизомини бузишларга қарши, ҳар қандай исрофгарчиликка, хўжасизликка, хиёнатга қарши, бутун бошқариш аппаратининг аниқ ва уюшган фаолияти учун, топширилган ишга ҳар бир кишининг реал масъулиятли бўлиши учун курашда активлик ва таъсирчанликнинг янада оширилишига эришаверадилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Т. Я. Киселев, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. Н. Пастухов, КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг, ВЛКСМ Марказий Комитетининг, ҳарбий сиёсий органларнинг масъул ходимлари, иттифоқдош республикалар ЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари, марказий матбуот, телевидение ва радио ходимлари қатнашдилар.

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦИЯ АЛАНГАСИДА

ЧИНИҚҚАН ДЎСТЛИК

31 май куни Тошкентда ижтимоий фанлар соҳасидаги ҳамкорлик Совет—Венгрия комиссияси III сессиясининг мажлиси бўлди. Ҳар икки мамлакат жамиятшунос олимларининг анъанавий бўлиб қолган бу учрашуви венгер халқининг тарихидаги, жаҳон пролетариати революцион курашидаги шонли санага — Венгрия Совет Республикаси эълон қилинган куннинг 60 йиллигига бағишланди.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти П. Н. Федосеев мажлисни очиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегациясининг Венгрия Халқ Республикасига визити, ҳозирги пайтда икки қардош партия ва давлат раҳбарлари ўртасидаги музокараларнинг муваффақиятли давом этаётганлиги партияларимиз ва халқларимиз ўртасидаги муносабатлар мустаҳкам эканлигини яққол исбот қилади. Ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлик, сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларидаги кенг ва кўп қиррали ҳамкорлик — ана шу муносабатларга хос хусусиятдир. Улуғ Ленин совет—венгер дўстлигига асос солган эди. Бу дўстлик анъаналари революцион кураш алангасида вужудга келди. Россия пролетариати ғалаба қилганидан кейин Венгрия меҳнаткашлари буржуа-помешчик тузумига қарши курашга отландилар. Ҳозирги кунда ўзаро муносабатларимизни ривожлантиришнинг асосий йўналишлари марксчи-ленинчи партиялар — КПСС ва ВСИПнинг ўзаро келишиб олинган сиёсати билан белгиланади. Бу партияларнинг мустаҳкам ҳамкорлиги совет ва венгер халқлари бузилмас бирлигининг гаровидир.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев учрашувда қатнашган венгер ва совет олимларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика ҳукумати номидан табриклади.

Мажлисни очиш пайтида Венгрия делегациясининг бошлиғи, Венгрия Фанлар академиясининг вице-президенти Пал Жигмонт Пах ҳам сўзга чиқди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Э. Ю. Юсупов, тарих фанлари доктори П. М. Исломов (СССР Фанлар академияси славяншунослик ва болқоншунослик институти), КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясидан тарих фанлари доктори Б. И. Коваль, тарих фанлари доктори, Тошкент давлат университетининг профессори А. М. Матвеев, Ўзбекистон Колхоз ва совхозлар тарихи жамоатчилик институти илмий-тадқиқот секторининг мудири И. С. Сологубов, Туркистондаги революцион воқеаларнинг иштирокчиси К. К. Боц, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. Е. Житов сессия мажлисининг кун тартибига киритилган «Совет ва венгер коммунистлари интернационал ҳамкорлигининг тарихи ва ҳозирги замон» деган мавзуда докладлар қилишди. Венгрия томонидан олимлардан Д. Милеи, Ф. Мучи, Т. Хайду, А. И. Пушкаш, Ф. Шимонлар доклад қилдилар.

Сессия ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қатнашди.

(ЎзТАГ).

РИЗАМАТ МУСАМУҲАМЕДОВнинг ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати, республиканинг донгдор соҳибкори Ризамат Мусамуҳамедовнинг узумчиликни ривожлантиришдаги катта хизматларини назарда тутиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети унинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Оржоникидзе районидаги «Дўрмон» совхозига ва Тошкент мева-сабзавотчилик техникумига Ризамат Мусамуҳамедовнинг номини бериш тўғрисида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан «Узплодоовощвинпром» бирлашмасининг таклифи қабул қилинди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, «Узплодоовощвинпром» бирлашмасига ҳамда Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига Ризамат Мусамуҳамедов тўғрисидаги хотиралар китобини нашр этиш топширилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетига Ризамат Мусамуҳамедов қабрига унинг бюстини ўрнатиш таклиф қилинди.

(ЎзТАГ).

АНГРЕН КЎМИР РАЗРЕЗИ СОБИҚ ДИРЕКТОРИ А. Д. ЛЕБЕДКОВнинг ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ангрен кўмир разрези собиқ директори Андрей Дмитриевич Лебедковнинг Ўзбекистон ССР кўмир саноатини ривожлантиришдаги катта хизматларини назарда тутиб, жамоатчилик истакларини инобатга олиб ва унинг хотирасини абадийлаштириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ангрен шаҳар партия комитети билан шаҳар ижроия комитетига Ангрен шаҳар кўчаларидан бирига А. Д. Лебедков номини беришни топширдилар.

Тошкент область ижроия комитетига марҳумнинг қабрига ёдгорлик тоши ўрнатиш топширилди.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Гулистон районн (район партия комитетининг секретари М. Шукуров, район ижроия комитетининг раиси М. Маманова, район комсомол комитетининг секретари С. Тоштемирова, бош пиллахона директори В. Мариничева);

Оржоникидзе районн (район партия комитетининг секретари Ё. Пўлатов, район ижроия комитетининг раиси Т. Ортиқхўжаев, район комсомол комитетининг секретари М. Усмонов, бош пиллахона директори О. Исмоилова);

Ўрта Чирчиқ районн (район партия комитетининг секретари М. Эгамбердиев, район ижроия комитетининг раиси Т. Мирёқубов, район комсомол комитетининг секретари М. Икромов, бош пиллахона директори У. Абжалова);

Пахтачи районн (район партия комитетининг секретари З. Норқулова, район ижроия комитетининг раиси Н. Ҳидоятов, район комсомол комитетининг секретари С. Расулова, бош пиллахона директори Н. Пишчинская);

Ильич районн (район партия комитетининг секретари С. Отахонов, район ижроия комитетининг раиси Б. Мамадалиев, район комсомол комитетининг секретари М. Нарзиқулов, бош пиллахона директори М. Умаров).

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида маҳсулотларнинг 50 туридан кўпроғи давлат Сифат белгиси билан тайёрлаб чиқариляпти. Суратларда: (чапдан) трикотаж буюмлари сифатини оширишга муносиб ҳисса қўшаётган илғор ишчилардан К. Журавлёва ва Г. Баришева ўртоқлар.

И. Глауберзон фотолари.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

ГАП ОБ-ҲАВОДА ЭМАС...

Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида чигит ерга тушганига бир ярим ойдан ошди. Лекин ҳали ниҳоллар тўлиқ кўкариб чиқмаган, ола чиққан, ўсимликлар нимжон, ўсиш, ривожланишдан орқада қолаётган майдонлар анчагина бор. Устма-уст ёғингарчиликлар бўлиши, қатқалоқнинг юзага келиши, сизот сувнинг кўтарилиши, ниҳоят, ҳавонинг пастлаб кетиши бунга сабаб бўлди.

Автоном республика ва Хоразм областида табиий офатлар ўтган йили чигит экишга қадар юз берган эди, бу йил эса чигит экиб бўлингандан кейин содир бўлди. Бир мисол, Гурлан районидаги «Ўзбекистон» колхози меҳнат аҳли чигит экишни ўн кун атрофида тугаллади. Ғўза парвариши бошлаб юборилди. Илғор бригадалар иккинчи комплекс парваришга киришган кунларда кучли ёғингарчилик бошланиб, пайкалларга на одам, на трактор кириб бўлмай қолди. 1272 гектар майдондан 1105 гектарига икки-уч марта қайта чигит экилди...

Бундай ачинарли аҳвол республикамизнинг шимолий зонаси Қорақалпоғистон АССР, Хоразм областининг бошқа қатор районларида ҳам юз берди. Область партия комитетлари ҳамма ички имкониятлар ва резервларни табиий офатлар оқибатларини тугатишга сафарбар этдилар. Дала меҳнатчиларидан ташқари иккинчи даражали ишлар билан банд бўлган кишилар —ҳамма далага отланди, пахтакорларга амалий ёрдам берди. Қорақалпоғистонликлар 380 минг тонна, хоразмликлар 415 минг тонна «оқ олтин» етиштириш ҳақидаги мажбуриятларини қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Юқорида номи тилга олинган, табиий офат захматини ҳаммадан кўпроқ чеккан «Ўзбекистон» колхози миришкорлари гектаридан 42 центнердан хирмон кўтариш учун мусобақани кучайтирмоқдалар.

Ғўзаларнинг ўсиш, ривожланишидаги қолоқликни тугатиш, тезроқ шоналатиш ва гуллатиш учун нималар қилиш керак?

Ғўзаларни органик ўғитлар билан озиқлантиришни кеча-кундуз давом эттириш, гектар ҳисобига 20 тоннагача гўнг, қўй қийи, эски иморатларнинг тупроғи, паррандалар чиқиндисини солиш керак. Органик ўғитларда ўсимликлар учун зарур бўлган, тупроқни қиздирадиган, кислородга йўл очадиган, илдиз системасини мустаҳкамлайдиган, тупроқнинг сув ўтказиш қобилиятини оширадиган ҳамма моддалар бор. Органик ўғитлар кўп жойларда ўсимликка ҳатто азотдан кўп наф келтиради.

Бу йил ғўзалар учун зарур бўлган иссиқлик ҳарорати ўтган йилдагига нисбатан кўп жойларда 100—150 даража кам бўляпти. Органик ўғитлардан оқилона ва самарали фойдаланиш йўли билан бунинг ўрнини қоплаш мумкин ва лозим.

Культивацияни кучайтириш лозим. Ҳар бир механизатор кунлик графикни сифатли қилиб ошириб бажарсин, бирорта чопиқ трактори бекор туриб қолмасин.

Культивация зич тупроқни юмшатади, ортиқча намни қочириб, камини тўлдиради. Қатлам майин бўлса сув, ўғитлар, кислород илдиз системаси ва пояга тез ва тўлиқ етиб боради, фойдали микроэлементларни ҳаракатга келтиради. Ҳозир ўсимликнинг илдизлари унчалик тараққий этгани йўқ. Шу сабабли культивацияни чуқур ўтказиб, қамровини кенгроқ олиш тавсия этилади.

Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм области шароитида ғўзаларни суғориш агротехника муддатларида, фан ютуқлари, илғор тажрибаларга амал қилинган ҳолда, сифатли ўтказилиши шарт. Чунки ер ости суви юза жойлашган бўлиб, паст об-ҳаво шароитида тупроқнинг яхши қизишига имконият бермаяпти. Сувчилар сони тажрибали деҳқонлар ҳисобига тўлдирилиши лозим.

Суғориш кеча-кундуз маромида олиб борилиши, сув нормасига риоя қилиниши, мутахассислар, тажрибакорларнинг маслаҳатига қулоқ солиниши керак. Ҳар қатра сув фақат наф келтирсин. Зарур топилган карталарда эгат оралатиб суғориш керак. Лекин ҳар қандай шароитда ҳам бирор туп ғўза чанқатиб қўйилмасин!

Кўпинча суғоришдан кейин ер етилиши билан бир марта культивация ўтказиляпти. Ўтган йилларда «қуруқ культивация» ўтказилиб, яхши натижаларга эришилган эди. Бу йилги шароитда ҳам шундай қилиш, ҳар сувдан кейин икки-уч марта «қуруқ культивация» ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Шунда тупроқ қатлами яхши қизийди, турли зарарли замбуруғлар камаяди.

Ягананинг чўзилиб кетиши ҳосилдорликка ёмон таъсир кўрсатади. Айрим хўжаликларнинг раҳбарлари турли сабабларга кўра туп сони камайиб кетишидан қўрқиб, ягана қилишни судрашяпти. Бундай қилишнинг фойдаси йўқ. Ҳар уядаги ортиқча ниҳол бегона ўтдан ёмон, уни зудлик билан юлиб ташлаш, ўстиришга қолдирилган ниҳолларга қулай шароит яратиш лозим.

Яганани уч-тўрт кунда тугаллаш керак. Чунки ҳозир илдизлар бир-бирига кириниб кетгани йўқ. Бир-бирига киришиб кетганда ўтказилган ягана илдиз системасини зарарлайди. Ер шароитига қараб ҳар уяда нечта ўсимлик қолдирилишини мутахассислар қаттиқ назорат остига олишлари лозим.

Минерал ўғитларни тезроқ қатор ораларига солиш талаб этилади. Чунки устки қатламдаги ўғитлар ёмғир суви билан тупроқнинг остки қатламига чўкиб қолди, ғўзалар эса очиқяпти. Шуни ҳисобга олиб, йиллик ўғит нормасини июнь ойи ичида тўла бериб бўлишга эришиш лозим. Қайта чигит экилган майдонлардаги ғўзалар шу кунларда қўшимча бир марта минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан озиқлантирилмоғи керак.

Пахтакорларимиз ғўзаларни суғоришда фақат ўсимликнинг ўсиш, ривожланишинигина кўзда тутмасдан, захни қочириш, фойдали намни кўпайтириш, сизот сувни пасайтиришни ҳам ўйлашяпти. Айни кезда бегона ўтлар кўпайишига қулай шароит яратилаётганини ҳам унутмаслигимиз керак.

Бегона ўтларга қарши курашнинг бош йўли культивация, кетмон чопиғини кучайтиришдан иборат. Ягана вақтида бегона ўтлар илдизи билан юлиб ташланиши шарт. Умуман эса бегона ўтларга қарши йил бўйи курашмоғимиз зарур. Бегона ўтлар ҳосил, айниқса машина теримининг душманидир.

Ҳаво салқин келиши туфайли турли ҳашаротлар кўпайяпти. Ҳозир тупроқ қатламида ёмғир нами кўп. Агар ҳаво исиб кетса, вилт замбуруғлари жонланади. Бунга йўл қўймаслик учун тупроқ қатламини мунтазам майин, пайкалларни бегона ўтлардан тоза ҳолда сақлашимиз керак. Кузги тунлам, ширинчага қарши қаттиқ ўт очилиши лозим.

Пахтакор ўртоқлар! Гап об-ҳавода эмас, балки об-ҳаво ўжарликлари туфайли юз берган қийинчиликларни мардлик билан енгишда. Бу йил ҳам қаҳрамонона меҳнатимиз билан қийинчиликларни енгиб, 5 миллион 700 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига мустаҳкам замин яратайлик!

РЕСПУБЛИКАЛАРАРО СЕМИНАР

Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон «Билим» жамиятлари комсомол ходимлари ва лекторларининг партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорлари асосида қишлоқ ёшлари ўртасидаги ғоявий-тарбиявий ишларга комплекс ёндашишга бағишланган семинари 31 май куни Тошкентда ўз ишини тамомлади.

Семинар қатнашчилари ёшларни ғоявий-сиёсий, меҳнатсеварлик руҳида ва ахлоқий тарбиялаш борасида орттирилган тажрибаларни бир-бирлари билан баҳам кўрдилар, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори замирида тузилган режалари ва ўйларини маълум қилдилар.

(ЎзТАГ).

МАШИНАСОЗЛИКНИНГ МУҲИМ РЕЗЕРВИ

САМАРҚАНД, 31 май. (ЎзТАГ). Унификация (бир шаклга келтириш) ишлаб чиқариш ҳамда машина ва приборларни ишлатиш самарадорлигини оширувчи муҳим резервлардан биридир. СССР Госстандарти чақирган ва бугун бу ерда ўз ишини тамомлаган Бутуниттифоқ кенгашида мана шу ишни янада такомиллаштириш йўллари кўриб чиқилди. Иттифоқ министрликлари ва идораларининг вакиллари, Ўзбекистон саноат корхоналари ва институтларининг мутахассислари, илмий ходимлари унификацияланган узел ва деталлар чиқаришни кўпайтириш йўли билан машинасозлик ишлаб чиқаришида тежамкорликни ошириш борасида тавсиялар қабул қилдилар.

АТРОФ МУҲИТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ

Тошкентда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ илмий-техника конференцияси шаҳар оқова сувларини тозаловчи иншоотлар иши самарадорлигини ошириш проблемаларига бағишланди. Конференцияда Москва ҳамда иттифоқдош республикалар коммунал хўжалик фан-техника жамиятлари ва муассасаларининг вакиллари билан бирга Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Польша, Чехословакиядан келган мутахассислар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЖУРНАЛИСТЛАР УЧРАШУВИ

Иттифоқдош республикаларда кўзи ожизлар учун нашр этилаётган журналлар редакторларининг Бутуниттифоқ кенгаши Тошкентда ўтказилди. Журналистлар тажрибани ўртоқлашдилар, партия XXV съезди талаблари, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида ўзларининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада эстрада санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун «Наво» вокал-чолғу ансамблининг бадиий раҳбари Алиасқар Зиннатович Фатхуллинга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берди.

Бугун—болаларни ҳимоя қилиш Халқаро куни

ИНСОН ҚАДРИ

Публицистика

Йўлдош кенжаси, олти яшар ўғлини етаклаб кечга томон ҳовлига кириб келди. Бола болалигини қилади-да, йўлакдаёқ отасининг қўлидан чиқиб, ток тагида турган коптокка ўзини отди. Йўлдош ҳой-ҳойлаганча қолаверди.

Айвонда суҳбатлашиб ўтирарканмиз, мен кўпроқ Йўлдошнинг юзига тикилардим Ора-чора ҳовлига, копток тепиб юрган ўғлига қараб, ўхшашлик излардим. Худди ўзи. Онасига ўхшаш сариқ мағиздан келганлигини айтмаса, юз тузилиши-ю, кўз қарашлари, ҳаракати — ҳамма-ҳаммаси отасининг ўзи. Аммо, шу ёшда Йўлдошнинг сурати бола эди, қараб қўрқиб кетарди киши. Нимчалиқ қўллари қуруқ суяк, оёқлари чиллакдек, қовурғаларини қўйлаги устидан санаса бўларди. Кўзлари ич-ичига тушган, ранги заъфарон эди. Қаранг, шундай бола вояга етиб, улғайиб, ўзи уч фарзанднинг отаси бўлиб ўтирибди. Хотини шифокор. Тўнғич ўғли Олег ўтган кузакда Тошкентдаги В. И. Ленин номли олий умумқўшин командирлари ҳарбий билим юртига ўқишга кирди. Энг муҳими, бувисининг нияти ҳам, эр-хотиннинг орзуси ҳам шу экан. «Оиламиздан офицер ҳам чиқсин, — дейди Йўлдош, — дадамлар ҳаёт бўлганларида албатта хурсанд бўлардилар».

Қизи Наташа тўққизинчини битираётипти. Мана бу копток билан баробар сакраётган, ерга урса осмонга сапчийдиган кенжаси эртага мактабга бораман, деб мақтаниб юрибди.

Йўлдош ўғлининг олдига боргани, жиянини уйлантириш ташвишлари, онасининг саломатлиги ҳақида гапираркан, кўз олдимда ҳамон ўша мурғак турарди...

Болаларни ҳимоя қилиш Халқаро куни яқинлашдими, бўлди, хаёл учқунлаб, Улуғ Ватан урушининг даҳшатли кунларига олиб кетади. Фронт яқинидаги шаҳар, қишлоқлардан, душман бостириб кирган ерлардан кўчириб келтирилаётган минг-минглаб гўдаклар шундоққина кўз ўнгимда намоён бўлади. Тошкент вокзалига келиб тўхтаган эшелон вагонларининг ташқи кўриниши-ёқ кишининг юрак-бағрини эзиб юборарди. Узундан узун эшелонда биронта ҳам бутун вагон йўқ: бирининг томи кўчиб ётибди, бирининг эшиги синган, тахта қоқиб қўйилибди, деразалар ўрни картон қоғоз ё фанер, одеял ёки қандайдир латта-putталар билан ёпиб қўйилган.

Эшелон келиб тўхтаганидан кейин, уни кутиб олгани вокзалга чиққанларнинг аҳволини айтинг. Вагон эшиклари очилиб, ундаги йўловчилар — болаларнинг ҳолини кўрган ҳар қандай бағри тош ҳам чидаб туролмасди, беихтиёр, йиғлаб юборарди, йиғлаб туриб, бориб болага ёпишарди. Орқлаб, эти устихонига ёпишган кўзлари ич-ичига тушиб, рангида қон қолмаган бехол гўдаклар... Эгниларидаги уст-бошга ҳам, оёқларидаги пойафзалга ҳам қараб бўлмайди, нима дуч келган бўлса шуни илиб олишган. Ўз уст-бошида бўлганларнинг ҳам кийимлари ифлос, йиртилган, қоракўя босган, ботинкаларнинг жағи кўчган, қабат-қабат қилиб, чизимча билан боғланган...

Эшелондаги вагонлар ҳар қаер, ҳар қаердан териб олинганидек болалар ҳам дуч келган жойдан—ўт-олов ичидан, отишма бўлаётган жойдан, бомба тагида вайрон бўлган қишлоқдан териб олинганлиги кўриниб турибди. Бунинг устига кела-келгунча эшелон душман авиациясининг бомбалари остида — неча бор ўт ичида қолиб, вагонлар ёниб кетиб, ўрнига бошқалари тиркалиб, минг азобда келгани тасаввур қилинса, болаларнинг жон сақлаб, омон қолганликларига минг баъд шукр қиласан киши.

Ҳар эшелон келишини наинки бу ишга масъул этиб белгиланган кишилар, балки кўплаб шаҳарликлар кутиб олишарди. Уруш етимларини кутиб олиш, уларни жойлаштириш ишларига республика Олий Совети Президиуми Раиси Йўлдош ота Охунбобоевнинг ўзи бошчилик қиларди. Кўпинча эшелонни кутиб олишга ҳам ўзи чиқарди.

Болалар машина, аравалар-да махсус тайёрланган жойларга олиб кетиларди. Шаҳардаги жамики болалар уйлари аллақачон тўлган, шу важдан клублар, маданият саройлари, шаҳар атрофидаги колхозларнинг бинолари зудлик билан бўшатилиб, болаларга ажратилган эди.

Вокзал биносидаги Катта зал болаларни қабул қилиб оладиган ва жойларга юборадиган эвакопунктга айлантирилган эди. Комсомол активи ўз оталиғига олган бу пунктда кечасию кундузи одам аримасди. Энг муҳими, шаҳарликлар шу ернинг ўзидаёқ, вокзалда ҳам, эвакопунктда ҳам болаларни бағриларига олгулари, ҳозироқ олиб кетгулари келарди, уларнинг қўлига ширинликми, қоқими, қурт, майиз-туршакми, печенье, нон бериб, эркалашарди. Кулгини эсларидан чиқариб қўйган болаларнинг юзларида умидворлик, жилмайиш пайдо бўлганини кўриб, кўнгиллари таскин топарди. Худди ўша оғир кунларда шаҳарликлар уруш қурбонларининг фарзандларини ўз бағриларига олдилар.

Ватанпарварлик туйғуси, инсоний меҳр-оқибатнинг юксак намунаси бўлган бу олижаноб фазилат тошкентлик темирчи-тақачи Шоаҳмад ака Шомаҳмудов ва унинг рафиқаси Баҳри опа Акрамовалар тимсолида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Қисқа муддат ичида ўн тўрт ўғил-қизни — турли миллат болаларини ўз бағрига олиб, уларнинг бошини силаган бағри кенг, меҳри дарё Шоаҳмад ака, Баҳри опаларнинг номлари элга таралди. Устоз Ғафур Ғуломнинг «Сен етим эмассан» шеъри бу оила ва шундай олижаноб кишиларнинг довруғини бутун мамлакатга ёйди. Бу мўътабар оила билан ўша вақтдан таниш бўлганим, матбуотда баҳоли қудрат лавҳалар, очерк, ҳикоялар ёзганим, кейинчалик йирикроқ асарлар яратганимдан мамнунман.

Мана, ҳозир мен билан суҳбатлашиб ўтирган Йўлдошвой асардаги болалардан бирининг прототипи бўлади. Шоаҳмад ака, Баҳри опа бағрига олган болаларнинг бири — ака-укаларига йўлдош бўлармикан, деган ният билан Йўлдошвой деб ном беришган Фёдор Васильевич Кульчиковский ҳозир Шоаҳмад аканинг муборак номи билан аталадиган ўша кўчада, меҳрибон онаси Баҳри опа бағрида, оиласи билан яшайди.

Болаларни ҳимоя қилиш Халқаро кунида бу оила ва шу каби оилаларнинг олижаноб соҳиблари, меҳри дарё кишиларимиз шаънига, оқибатига таъзим қилса арзийди. Бу йил, Халқаро болалар йилида бундай олижаноб кишиларнинг асл инсоний фазилатлари тағин ҳам юксакроққа кўтарилиб, ўзгача бир маъно касб этади — инсон фазилатининг, совет кишиси меҳри-оқибатининг ҳайратомуз улуғворлигини намойиш қилиб кўрсатади.

Яқинда, матбуотда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Улуғ Ватан уруши йилларида гитлерчи фашистлар томонидан вақтинча босиб олинган районлардан кўчириб келтирилган турли миллат болаларини ўз тарбиясига олган тошкентлик ишчи Шоаҳмад Шомаҳмудовнинг ватанпарварлик жасоратини абадийлаштириш мақсадида Тошкентда Шоаҳмад Шомаҳмудовга ҳайкал ўрнатиш тўғрисидаги қарори эълон қилинди. Бу қарор Коммунистик партиямизнинг болалар ҳақида ҳамиша ғамхўрлик қилиб келаётгани, мамлакатимиз тарихининг барча босқичида — урушнинг оғир кунларида ҳам, тинч фаровон ҳаёт кечираётган бизнинг кунларда ҳам ҳамиша болалар меҳрибони бўлиб келаётганлигининг ёрқин мисолидир.

...— Болаларни етаклаб, дадамларни зиёрат қилгани олдиларига бордим. (Ҳар гал қабристонгамас, олдиларига бордим, деб гапиради), — деди Йўлдош гап охирида.

— Жуда яхши қилибсан, ота ўғли шундай бўлади.

— Хушхабар олиб келдим, дада, Сизга ҳайкал қўйишадиган бўлди, дедим. — Йўлдошнинг кўнгли бўшлигини биламан. Бундай пайтларда ўпкаси тўлиб келади, кўзлари ёшланади. Ҳозир ҳам шундай бўлди. Билмасликка олдим. Қарор муносабати билан миннатдорчилик изҳор этиб ёзган ва менга кўрсатиш учун олиб келган хатини ўқишга тутиндим...

Гўдаклар, етимлар мураббийси, кўпмиллатли интернационал оила бошлиғи, одамийлик, меҳр-оқибат, ҳиммату марҳамат, юксак ватанпарварлик каби бебаҳо фазилатлари билан элга танилган оддий ўзбек ишчиси Ҳазрати инсон Шоаҳмад Шомаҳмудовга ҳайкал ўрнатилиши инсоният тарихида биринчи марта, бизнинг социалистик жамиятимиз шароитидагина бўлиши мумкин бўлган олижаноблик, инсон қадрига буюк ҳурмат, иззат, икром, таъзимдир.

Раҳмат ФАЙЗИЙ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ҒОЯТ БОЙ ТАЖРИБА МАНБАИ

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида меҳнаткашларни ғоявий тарбиялаш соҳасида КПСС-нинг бой тажрибаси ҳар томонлама умумлаштирилган. Шу боисдан ҳам бу қарор, деб ёзади ПБИП Марказий Комитетининг органи—«Трибуна люду» газетаси, универсал характерга эга бўлиб, идеология ва пропаганда ишида социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардош партияларига шубҳасиз ёрдам беради.

Идеология иши масалалари, деб таъкидлайди газета, КПСС ҳужжатларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг нутқларида ва назарий асарларида доимо муҳим ўрин эгалламоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг асарларида партиявий-сиёсий ишнинг ленинча услуби анализ қилинган. Бу иш совет коммунистлари партияси бутун фаолиятининг диққат марказида турибди.

КПСС Марказий Комитетининг қарорида ҳозирги шароитда идеология ишининг роли ва аҳамиятига марксча-ленинча синфий позицияда туриб баҳо берилган, социалистик идеологиянинг ўсиб бораётган роли кўрсатилган. Айни марксизм-ленинизм ғоялари замонамиз характерини белгилайди, ҳозирги социал тараққиёт тенденцияларини ўзида мужассамлаштиради.

Ғоявий-сиёсий иш масалалари дунёда икки идеология кураши кескинлашиб бораётган ҳозирги вақтда айниқса муҳимдир. Империалистик пропаганда ва унга қўшилиб кетган Пекин пропагандаси курашнинг барча ёвуз методларидан фойдаланиб, реал социализм эришган ютуқларни қоралашга, капитализмнинг инсонпарварликка зид моҳияти тўғрисидаги ҳақиқатни хас-пўшлашга уринмоқда. «Совуқ уруш» ва қуролланиш пойгаси тарафдорларининг овози кучайиб бормоқда.

Доимо тинчликсевар ташқи сиёсатни ўтказиб келаётган ва жаҳонда биринчи социализм ғалаба қозонган давлат тўғрисидаги ҳақиқатни тарғиб қилиш идеология ва сиёсий-тарбиявий ишнинг асосий вазифаларидан биридир, — деб таъкидлайди «Трибуна люду» газетаси.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК ТИЛИ

Карочи шаҳридаги совет маданият марказида рус тили курсларини муваффақиятли тамомлаб чиққан кишиларга гувоҳномалар топшириш маросими ўтказилди. Турли ёш ва турли касбдаги олтмишдан зиёд киши рус тилида гаплашувчилар қаторига қўшилди.

Покистонда бундай курсларга ҳавас йил сайин ортиб бормоқда. Покистонликлар совет маданият марказини «Дўстлик уйи» деб атайдилар. Дўстлик уйи ҳар йили рус тили курсларида ўқишни истаган кишилардан кўп аризалар олмоқда. Булар орасида студентлар, инженерлар, врачлар ҳам бор.

Карочи металлургия заводи инженери Аббосхоннинг сўзлари шу маросимда ҳозир бўлган кишиларнинг хотирасида узоқ вақт сақланиб қолади: «Биз улуғ Ленин тилини ўрганиб, кўп миллатли совет халқининг ҳаётини чуқурроқ билиб олиш, унинг экономика, маданият, фан ва техника соҳасида эришган муваффақиятларини яхши билиш имкониятига эга бўламиз. Биз Пушкин, Толстой, Достоевскийларнинг тилида ва бошқа кўпгина ажойиб рус ва совет ёзувчилари тилида гапиришни ўрганаётганлигимиз билан фахрланамиз. Рус тилини билиш совет мутахассислари билан биргаликда бажараётган ишимизга ҳам ёрдам беради. Совет мутахассислари Покистон металлургиясининг тўнғич корхонасини қуришда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ана шу корхона Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан барпо этилмоқда.

Тантанали кеча охирида рус тили курсларининг тингловчилари концерт қўйиб бердилар. Концертда К. Симонов, А. Пушкин, Р. Гамзатовларнинг шеърлари, шунингдек, рус ва совет композиторларининг қўшиқлари янгради.

В. ТЮКАВИН. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ТЎҒРИСИДА ФИЛЬМ СУРАТГА ОЛИНМОҚДА

Венгрия телевидениесининг ходимлари совет ҳужжатли киночилари билан биргаликда Совет Ўзбекистони тўғрисидаги янги кўп серияли телевизион фильмни суратга олмоқдалар. Ҳозир суратга олиб бўлинган кадрлар монтаж қилинмоқда.

Фильм режиссери, Кошут мукофотининг лауреати Йожеф Киш Венгрия телеграф агентлиги МТИнинг мухбири билан суҳбатда шундай деди: янги фильмнинг асосий мақсади — венгер телетомошабинларини Ўрта Осиё республикаларининг ўзига хос халқ амалий санъати, музикаси ва адабиёти билан таништиришдан иборат. Фильмнинг «Ўзбекистон санъати» деган дастлабки номи ҳам шундан келиб чиққан.

Суратга олиш ишлари Самарқанд, Фарғона ва Наманганда ўтказилди. Венгрия кинематографиячилари ноёб архитектура ва тарих ёдгорликларини кўрсатишдан ташқари, таниқли ўзбек олимлари ва мутахассислари билан ўтказилган суҳбатлардан ҳам кенг фойдаланмоқдалар. Бир қанча вақтдан кейин съемкалар Бухоро ва Хивада давом эттирилади.

(ТАСС).

Будапешт.

С. ВЭНСНИНГ ВИЗИТИ ТУГАДИ

АҚШ давлат секретари С Вэнснинг Италия сиёсий арбоблари билан олиб борган музокаралари ниҳоясига етди.

Президент А. Пертини, министрлар кенгашининг раиси Ж. Андреотти, ташқи ишлар министри А. Форлани билан олиб борган музокаралар вақтида қуролсизланиш, Яқин Шарқдаги аҳвол, энергетика проблемалари, ўзаро муносабат масалалари муҳокама қилинди.

Томонлар СКЧ-2 тўғрисида яқинда Совет—Америка шартномасининг имзоланиши қулай сиёсий муҳит яратади, бу шартнома кескинликни юмшатиш ва қуролсизланиш ишига қўшилган салмоқли ҳисса бўлади, деб уқтириб ўтдилар.

Шу билан бирга маҳаллий обзорчилар АҚШ давлат секретарининг визити 3—4 июнга белгиланган муддатидан олдинги сайлов билан боғлиқ эканлигини уқтириб ўтмоқдалар. Улар АҚШ Италияга муайян даражада тазйиқ қилишга, сўл кучларнинг зўрайиб кетишига ва уларнинг вакиллари ҳукумат составига киритилишига йўл қўймасликка интилаётганлигини айтмоқдалар. «Стампа» газетаси С. Вэнснинг умумий овоз бериш арафасида Италияга келишининг ўзи Вашингтон Италиядаги ички сиёсий вазият тўғрисида ташвишланаётганлигидан далолат беради, деб таъкидлайди.

(ТАСС).

УНИВЕРСИТЕТГА КИТОБЛАР ҲАДЯ ҚИЛИНДИ

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон пойтахтида Совет Иттифоқидан Кобул университетига дари, пушту ва рус тилларида қарийб 10 минг жилддан иборат китобларни ҳадя тариқасида топшириш тантанали маросими бўлиб ўтди. Китоблар орасида марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, математика, химия, физика, медицина ва фалсафага доир асарлар бор.

Кобул университетининг ректори А. Р. Саиди шу маросимда сўзга чиқиб, Афғонистон экономикасининг турли тармоқлари учун афғон миллий кадрларини тайёрлашда ёрдам берган Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчилик изҳор қилди. Бу ҳадя, деди у, ҳар иккала мамлакат ўртасида қардошлик ва пролетар интернационализми принципларига асосланган дўстликнинг яна бир ифодасидир.

САЙЁҲЛАР НИҚОБИ ОСТИДА

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Исроил разведкаси «Моссад»нинг Ҳиндистонга сайёҳ сифатида суқулиб кирган агентлари бу ерда ғарбпараст сиёсий унсурлар ва жиноятчилар дунёси билан алоқага киришиб, қўпорувчилик фаолияти билан шуғулланмоқдалар. Ҳиндистондаги тараққийпарвар жамоатчилик органи «Пэтриот» газетаси маҳаллий дипломатик доираларга асосланиб, шуни хабар қилди. Исроилнинг асосий мақсади разведка маълумотларини йиғишдан ташқари, Ҳиндистонда исроилпараст кайфият вужудга келтириб, унинг раҳбарларини Фаластин халқининг ўзининг қонуний ҳақ-ҳуқуқлари учун курашини қўллаб-қувватлаш сиёсатидан четлашишига секин-аста мажбур қилишдан иборатдир.

БОЛАЛАРГА РОСТИНИ АЙТИШ КЕРАК

Жаҳон болаларини атом бомбардимонларининг оқибатлари билан таништирувчи Япония уюшмаси шу йилнинг августида Софияда бўладиган халқаро болалар ассамблеясига ўз делегациясини юборишга қарор қилди.

Бу ассамблеяни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маориф, фан ва маданият масалалари билан шуғулланувчи ташкилоти (ЮНЕСКО) ва БХР ҳукуматининг ташаббуси билан ўтказилади. Планета энг ёш аҳолисининг шу анжуманда қатнашувчи 30.000 бола Хиросима ва Нагасаки фожиаси тўғрисидаги фотовиставкани кўра олади. Ассамблея тугагач уюшма ўз фотовиставкасини Польша ва ГДР болаларига намойиш қилади. Илгари у АҚШда кўрсатилганди.

Япония тинчлик тарафдорлари барча мамлакатлар ёш авлодини урушнинг олдини олиш ва ядро қуролини тақиқлаш учун курашга жалб қилишга катта аҳамият бермоқдалар. (ТАСС).

Уйдирмали сафсата

БОНН. (ТАСС). Ғарбий Германия коммунистларининг газетаси «Унзере цайт» «Совет ташқи сиёсатининг моҳияти ва мақсадлари» сарлавҳали мақола эълон қилди. Мақолада буржуа пропагандасининг СССР тарафидан «уруш хавфи» бор деган уйдирма даъволари фош қилинади.

— «Мамлакат мудофаасининг СССР Конституциясида белгилаб қўйилган вазифалари, — деб ёзади газета, — Совет ташқи сиёсатининг олий принципларига, унинг тинчликка бўлган интилишига мос келади. СССР Конституциясида тинч-тотув яшаш принциплари яққол ифодалаб берилган». Совет Иттифоқи ўзининг ташқи тинчлик сиёсатини шубҳа остида қолдирадиган биронта иш қилаётгани йўқ.

Улуғ Октябрдан кейин вужудга келган социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари ёрдамида одамни-одам эксплуатация қилиши тугатилди, бу муносабатлар СССРнинг тинчликка бўлган иродасини қонуний равишда белгилаб беради, дейилади сўнгра мақолада. Социализмнинг мақсадига — инсоннинг моддий ва маънавий эхтиёжларини тобора тўла-тўкис қондиришга тинчлик шароитидагина эришиш мумкин.

«Империалистик агрессия ва қуролланиш пойгаси Совет Иттифоқига хавф солиб турар экан, СССР ўзини ҳарбий воситалар билан ҳам ҳимоя қилиши лозим. — деб таъкидлайди газета. — Халқаро муносабатларда «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшаш сари бурилиш ясашга, салкам 35 йилдан бери Европада тинчлик ҳукм сураётганига социализмнинг ҳарбий қудрати кўп даражада ёрдам берди».

«Унзере цайт» газетаси кескинликни юмшатиш жараёнига халақит беришга уринаётган, қуролланиш пойгасини кучайтираётган, ҳарбий жиҳатдан устун бўлиб олишни орзу қилаётган агрессив империализм доираларини фош этиб, қуйидагиларни ёзади: «совет хавфи» деган афсона империализмнинг туҳматчилик кампаниясида асосий қурол бўлиб қолди. Учинг ўз ҳарбий юк режаларини оқлаши учун баҳона бўлиб хизмат қилмоқда».

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ БУДАПЕШТ. Венгрия кемасозлик ва кран заводида Совет Иттифоқининг буюртмаси билан тайёрланган шатакчи кема Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши куни шарафига тантанали равишда сувга туширилганлиги қардошларча венгер—совет ҳамкорлигининг ёрқин намойиши бўлди.

◆ РАНГУН. Пекинпараст исёнчилар тинч аҳолига қарши яна жиноят қилганлиги тўғрисидаги хабар Бирмада қудратли норозилик тўлқинини кучайтириб юборди. Бирма ахборот агентлиги Набнинг хабар қилишича, қуролли газандалар мамлакатнинг шимолий шарқида жойлашган Шан миллий областидаги Мангнаунг қишлоғи аҳолиси бошига ваҳшийларча кулфат солган. Улар қишлоқни қуршаб олиб, ўт қўйганлар, ёнғиндан омон қолган кишиларни бири-кетин қирганлар. 45 киши — қишлоқнинг деярли ҳамма аҳолиси бандитлар қўлида ҳалок бўлган. Фақат олти киши чангалзорларда яшириниб қутулиб қолишга муваффақ бўлган.

◆ ЛУАНДА. 1976 йил ноябрида Ангола Халқ Республикасида президент А. Нето ҳамда пойтахтдаги «Текстан» тўқимачилик комбинати ишчиларининг ташаббуси билан саводсизликка қарши бошланган умуммиллий кампания муваффақиятли амалга оширилмоқда. Ўтган вақт ичида 200 минг анголалик ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди.

(ТАСС).

СПОРТ

ҚИШЛОҚ СПОРТЧИЛАРИ ҲАЁТИДАН

ХОТИН-ҚИЗЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Бугун Андижон областидаги «Савай» совхозининг стадиони байрамона безатилган. Бу ерда анъанавий равишда ўтказиб келинаётган мусобақа — республика қишлоқ хотин-қизларининг бешинчи Спартакиадаси байроғи кўтарилади. Спартакиада чемпиони бўлиш учун ёшлар астойдил ҳозирлик кўришган. Совхоз стадионида область мусобақаларида ғолиб чиққан кучли спортчилардан иборат терма командалар баҳслашадилар. Булар «Пахтакор» кўнгилли спорт жамияти область советларининг командаларидир. Қишлоқ хотин-қизлари спортнинг етти тури бўйича куч синашадилар. Жумладан, мухлислар волейбол, шахмат, велопойга, чим хоккей, стол тенниси, шашка ва ГТО кўпкураши бўйича мусобақаларни томоша қиладилар. Хотин-қизлар Спартакиадасида 600 дан зиёд спортчининг иштирок этиши кўзда тутилган. Қишлоқ жойларда физкультура ва спортнинг оммавийлигини таъминлаш, хотин-қизларни спорт мусобақаларига кўпроқ жалб этишда муҳим аҳамиятга эга бўлган мазкур Спартакиада ғолиблари 5 июнь куни аниқланади.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ЎСМИРЛАРИМИЗ ЗАФАРИ

Қора денгиз бўйидаги оромгоҳ шаҳар Сочида ўсмирлар ўртасида Бутуниттифоқ мусобақаси ўтказилди. Бунда республикамиз вакиллари муваффақиятли иштирок этдилар. Чунончи, тошкентлик Валерий Климов 110 метрга тўсиқлар оша югуришда маҳорат кўрсатди. У, 14 минуту 67 секунд натижа билан мусобақанинг олтин медалини қўлга киритди. Унинг ҳамшаҳри Сергей Кот диск улоқтиришни ўрнига қўйди. 51 метру 26 сантиметр натижага эришган бу вакилимиз ҳам кўксига олтин медаль тақди. Самарқандлик О. Азизмуродов баландга сакрашда (2,12 сантиметр) спорт мастери нормативини бажарди. Шунингдек, умидли енгил атлетикачилардан В. Панич узунликка сакрашда (7 метру 41 сантиметр), Ю. Юрченко 100 метрга югуришда мусобақанинг кумуш медали совриндори бўлдилар. Л. Фролова, Л. Кирюхина ва А. Кузнецовлар бронза медалларини қўлга киритишди. Ўсмирларимизнинг бу муваффақиятлари республикамизда умидли енгил атлетикачилар камол топаётганлигидан далолат бериб турибди.

СУЗИШ:

ТОШКЕНТЛИКЛАР ОЛДИНДА

Ёшлар спортнинг бу тури бўйича Фарғонада бир неча кун ўзаро курашдилар. Ўзбекистон XVIII Спартакиадаси программасига киритилган спортнинг 36-тури бўйича ўтказилган мазкур мусобақа мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Сузувчилар ўртасида ҳам Спартакиада баҳсларини муваффақиятли якунлаётган тошкентлик спортчилар зафар қучдилар. Улар 1054 очко тўплаб, Спартакиада чемпиони бўлишди. Бухоро ва Тошкент области вакиллари фахрли иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгалладилар. Шахсий ҳисобда навоийлик моҳир сузувчи Лидия Чертовадан ўзадигани топилмади. Лидия турли масофаларга сузиш бўйича 7 марта ғалабага эришиб, мутахассисларда яхши таассурот қолдирди. Спартакиада мусобақалари кеча якунланди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

✦ ЧИМ ХОККЕЙ. Биринчи лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинлари бўлиб ўтди. Ленинскнинг «Старт» ва Сумгаитнинг «Полад» командалари учрашувида 2:0, 2:1 ҳисоби қайд қилинди. Фарғонанинг «Химик» ва Тошкентнинг «Политехник» коллективлари ўртасидаги учрашув 1:0, 2:0 ҳисобида тугади. Ҳозирча «Старт» 28 очко билан олдинда бормоқда.

✦ ФУТБОЛ. Иккинчи лига командалари мамлакат чемпионатининг ўн иккинчи тур ўйинларини ўтказишди. Бу сафар бешинчи зона пешқадамлари—«Бўстон» (Жиззах) ва «Янгиер» командалари ўзаро куч синашдилар. Ўйин жиззахликлар фойдасига (2:0) ҳал бўлди. Шундай қилиб, «Бўстон» футболчилари 19 очко билан ягона пешқадам бўлиб олдилар. Янгиерликлар ҳисобида 17 очко бор.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ИЮНЬ ОБ-ҲАВОСИ

Июнь ойида ўртача ойлик ҳарорат май ойига нисбатан 4—6 даража ортиқ иссиқ бўлади. Лекин ойнинг биринчи ярмида баҳор фаслидек ёмғир ёғиши, момақалдироқ бўлиши ва секундига 15 метр тезликда шамол эсиб туриши кутилади.

Ойнинг иккинчи ярмига келиб ҳарорат бир меъёрда бўлади, кечаси 15—20 жанубий районларда 25, кундузи 32—37, айрим кунлари 38—40 даража иссиқ бўлади. Ойнинг ўрталари ва охирги кунлари ҳарорат бир оз пасайиб, кечаси 10—14, кундузи 25—30, Устюртда эса 20 даража иссиқ бўлади.

Ой давомида намгарчилик миқдори республикамиз шимолий районларида 15—25, айрим жойларда 50 миллиметр (нормадан ортиқ), Қашқадарё, Сурхондарё областларида 1—10 миллиметр (нормага яқин ва нормадан кам), қолган жойларда 5—25 миллиметр (нормадан ортиқ ва нормага яқин) бўлиши кутилади.

В. ХИСАМИЕВА,
САРНИГМИнинг синоптик катта инженери.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ: 9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Қувноқ стартлар. 10.50 — Менда шер бор. Бадиий фильм. 2-серия. 12.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.45 — Объектив. 17.15 — Концерт. 18.00 — Сиз ёқтирган шеърлар. 18.45 — Москва ва москваликлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Бугун — болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни. 19.45 — СССР ва Болгария болалар коллективлари иштирокида концерт. 20.40 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея 8-фильм. 21.30 — Вақт. 22.05 — Концерт. 23.55 — Янгиликлар. **ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ:** 11.30 — Парижга йўл. 11.55 — Концерт. 12.35 — Серёжа. Бадиий фильм. 13.55 — Юмор телевизион театри. 18.05 — Ҳар доим бўлай мен! 18.35 — Фалокат сирлари. Спектакль. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Кино — болаларга. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Вақт. 22.05 — Замин ва замон, 2-кўрсатув. 22.35 — Мен, сен, у... **ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН:** 18.40 — Меҳрибон одамлар орасида. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 12.00— Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 13.30 — Музикали мозаика. 18.30 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.45 — Эстрада миниатюралари. 20.25 — Тинчлик ва дўстлик ҳақида қўшиқлар. 21.00— И. Ғозиев. Бахтиёрлар даврасида. 21.10— Қаҳрамон оналарнинг талабларига биноан концерт. 22.28 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Г. Ёқубова, Ш. Султонов куйлайди. 23.00 — Футбол. «Заря» — «Пахтакор».

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/VI да **Севги ҳақида қисса.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/VI да **Кўрмайин босдим тиконни,** 2/VI да **Ғариблар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/VI да **Зеби-Зебона,** 2/VI да **Тошкентнинг нозаниним малиикаси.**

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

1979—1980 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Бабушкин кўчаси, 4-уй)

Кундузги ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; кабель ва симлар ишлаб чиқариш; электрон ҳисоблаш машиналари, асбоблари ва қурилмалари; ҳисоблаш ва ҳисоблаш-аналитик машиналарининг эксплуатацияси ҳамда уларни ремонт қилиш; контроль ва автоматика системаларини монтаж қилиш ва созлаш; ташкилий техника воситалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш.

Кечки ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; электр аппаратсозлиги; кабель ва симлар ишлаб чиқариш; электрон ҳисоблаш машиналари, асбоблари ва қурилмалари; контроль ва автоматика системаларини монтаж қилиш ва созлаш; ярим ўтказгичли асбоблар ишлаб чиқариш.

Сиртқи ўқишга: совутиш-компрессор машиналари ва қурилмалари; контроль ва автоматика системаларини монтаж қилиш ва созлаш.

А. АБДУРАҲМОНОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКУМИ

(Пролетар кўчаси, 26-уй)

Кундузги ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; тикувчилик фабрикаларининг ускуналари; ёғочсозлик саноати корхоналарининг машиналари ва ускуналари; чарм, пойафзал ва мўйна корхоналарининг ускуналари; мебель ишлаб чиқариш; тикувчилик ишлаб чиқариши; чарм технологияси; чарм буюмлари технологияси; трикотаж ишлаб чиқариши; пойафзалларни моделлаштириш ва чармни бадиий безаш; кийимларни моделлаштириш ва конструкциялаш.

Кечки ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; тикувчилик фабрикаларининг ускуналари; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тикувчилик ишлаб чиқариши; чарм буюмлари технологияси; мебель ишлаб чиқариш; тўқувчилик ишлаб чиқариши; жун-йигирув ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: мебель ишлаб чиқариш; тикувчилик ишлаб чиқариши; чарм буюмлари технологияси; трикотаж ишлаб чиқариши.

БЕКОБОД ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Ғалаба кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; иссиқлик электростанцияларининг буғ генераторли ва турбинали қурилмалари; чўкичлаб-штамповкалаб ишлаб чиқариш; металл ишлаш станоклари ва автоматик линияларини монтаж қилиш ҳамда уларни эксплуатация қилиш; бириктирувчи материаллар технологияси; металл бўлмаган ҳимоя қопламалари; электрохимия қопламалари.

Кечки ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; иссиқлик электростанцияларининг буғ генераторли ва турбинали қурилмалари; металл ишлаш станоклари ва автоматик линияларини монтаж қилиш ҳамда уларни эксплуатация қилиш; бириктирувчи материаллар технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; иссиқлик электростанцияларининг буғ генераторли ва турбинали қурилмалари.

ОЛМАЛИҚ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ ТЕХНИКУМИ

(К. Маркс кўчаси, 25-уй)

Кундузги ўқишга: кон электротехникаси; нодир ва рангли оғир металлар металлургияси; қора металларни қуюв ишлаб чиқариши; рангли металлургия заводларининг ускуналари; рангли металлар ва қотишмаларни қуюв ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: нодир ва рангли оғир металлар металлургияси.

ТОШКЕНТ СОВЕТ САВДОСИ ТЕХНИКУМИ

(Ш. Руставели кўчаси, 25-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: товаршунослик; моддий-техника таъминоти ва сотиш; таом тайёрлаш технологияси; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

Кечки ўқишга: таом тайёрлаш технологияси; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

ЯНГИЙЎЛ ОЗИҚ-ОВҚАТ ТЕХНИКУМИ

(Самарқанд кўчаси, 403-уй)

Кундузги ўқишга: нон ишлаб чиқариш корхонаси; ачитқи ишлаб чиқариш; гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси; виночилик технологияси; таом тайёрлаш технологияси; кондитер ишлаб чиқариши; мойлар ва мойларнинг ўрнини босадиган моддалар технологияси.

Сиртқи ўқишга: виночилик технологияси; гўшт ва парранда маҳсулотлари технологияси; кондитер ишлаб чиқариши; мойлар ва мойларнинг ўрнини босадиган моддалар технологияси; таом тайёрлаш технологияси.

БУХОРО ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Ленин кўчаси, 282-уй)

Кундузги ўқишга: бухгалтерия ҳисоби; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

ТОШКЕНТ КЕЧКИ МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНИКУМИ

(Сельмашская кўчаси, 6-уй)

Кундузги ўқишга: машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ва сиртқи ўқишга: металларни қирқиб ишлаш; асбоблар ишлаб чиқариш; машинасозлик саноати корхоналарида планлаштириш.

УРГАНЧ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Ленин кўчаси, 20-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; газ хўжалиги: биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

Г. ДИМИТРОВ НОМЛИ БУХОРО ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Промышленная кўчаси, 26-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; металл ва темир-бетон конструкцияларини монтаж қилиш; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Кечки ва сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

ҒУЗОР ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Охунбобоев кўчаси, 30-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

ОҲАНГАРОН САНОАТ-ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ ТЕХНИКУМИ

(Восточная кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; қурилиш материаллари саноати машиналари ва ускуналари; пластмасса буюмлари технологияси; қурилиш материаллари корхоналарида планлаштириш.

Кечки ўқишга: қурилиш материаллари саноати машиналари ва ускуналари; пластмасса буюмлари технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; қурилиш материаллари саноати машиналари ва ускуналари; қурилиш материаллари корхоналарида планлаштириш.

АНДИЖОН ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Свобода проспекти, 193-уй)

Кундузги ўқишга: қурилиш машиналари ва ускуналари; саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш; металл конструкцияларини тайёрлаш.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

Сиртқи ўқишга: қурилиш машиналари ва ускуналари; саноат ва граждан қурилиши.

ТЕРМИЗ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Диагональний проезди, 6-уй)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

НУКУС ҚУРИЛИШ ТЕХНИКУМИ

(Қўнғирот шоссеси)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; қурилиш деталлари ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш: биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Кечки ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; биноларнинг санитария-техникавий тузилиши.

Сиртқи ўқишга: саноат ва граждан қурилиши.

МАРҒИЛОН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Ишчи болалар кўчаси, 10-уй)

Кундузги ўқишга: енгил саноат корхоналарида планлаштириш; қурилишда планлаштириш; статистика; савдода бухгалтерия ҳисоби; бухгалтерия ҳисоби; ҳисоблаш ишлари ва ҳисоблашни механизациялаш.

Сиртқи ўқишга: қурилишда планлаштириш; савдода бухгалтерия ҳисоби; бухгалтерия ҳисоби.

АНДИЖОН ЭЛЕКТРОМЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Киров кўчаси, 80-уй)

Кундузги ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; саноат корхоналарининг электр ускуналарини монтаж қилиш; пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси.

Сиртқи ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш: пайвандлаш ишлаб чиқариши технологияси.

АНДИЖОН ПАХТА ТОЗАЛАШ ТЕХНИКУМИ

(М. Горький кўчаси, 14-уй)

Кундузги ўқишга: пахтани дастлабки ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; тикувчилик ишлаб чиқариши; пахта товаршунослиги.

Кечки ўқишга: тикувчилик ишлаб чиқариши.

Сиртқи ўқишга: пахтани дастлабки ишлаб чиқариш ускуналари ва технологияси; пахта товаршунослиги; тикувчилик ишлаб чиқариши.

А. Н. АСКОЧЕНСКИЙ НОМЛИ НУКУС ЭНЕРГЕТИКА ТЕХНИКУМИ

(М. Горький кўчаси,179-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш.

СОВЕТОБОД ҚУРИЛИШ-МЕХАНИКА ТЕХНИКУМИ

(Советобод посёлкаси)

Кундузги ўқишга: саноат ва граждан қурилиши; бухгалтерия ҳисоби.

ТАХИАТОШ САВДО-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Ғалаба хиёбони, 34-уй)

Кундузги ўқишга: совет савдосида планлаштириш; саноат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ЧИРЧИҚ ИНДУСТРИАЛ ТЕХНИКУМИ

(Коммунистическая кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; электротеплотехника ўлчовлари; сув, ёнилғи ва мойлаш материаллари технологияси; электр узатиш линияларини қуриш ва монтаж қилиш: металларни қирқиб ишлаш; қишлоқ хўжалик машиналари; аналитик химия; минерал ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси; электр машинасозлиги.

Кечки ўқишга: саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; металларни қирқиб ишлаш.

Сиртқи ўқишга: электр станциялари, тармоқлари ва системалари; саноат корхоналари ва қурилмаларини электр ускуналари билан жиҳозлаш; қишлоқ хўжалик машиналари; электр машинасозлиги; минерал ўғитлар ва ноорганик моддалар технологияси.

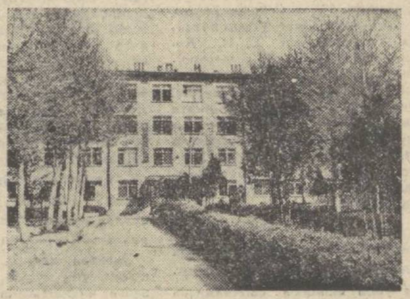

НАМАНГАН ТЎҚИМАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(2-микрорайон)

Кундузги ўқишга: тўқимачилик саноати корхоналарининг ускуналари; пиллакашлик ва ипак эшиш; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш; тикувчилик ишлаб чиқариши; тўқимачилик саноати корхоналарида планлаштириш.

Кечки ўқишга: тўқимачилик саноати корхоналарининг ускуналари; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тикувчилик ишлаб чиқариши; тўқимачилик саноати корхоналарида планлаштириш; пиллакашлик ва ипак эшиш.

Сиртқи ўқишга: тикувчилик ишлаб чиқариши; ип-йигирув ишлаб чиқариши; тўқувчилик ишлаб чиқариши; газмолларни безаш; тўқимачилик саноати корхоналарида планлаштириш.

М. Т. УРОЗБОЕВ НОМЛИ ҚЎҚОН КОММУНАЛ-ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(К. Маркс кўчаси, 45-уй)

Кундузги ва сиртқи ўқишга: биноларнинг техник эксплуатацияси; газ хўжалиги; сув таъминоти, саноат ва оқар сувларни канализация қилиш ва тозалаш; водопровод ва канализация тармоқлари ҳамда иншоотлар қурилиши; коммунал-хўжалик корхоналарида планлаштириш.

Кундузги ўқишга: меҳмонхона хўжалиги.

КАТТАҚЎРҒОН ПЛАН-ИҚТИСОД ТЕХНИКУМИ

(Шавқий кўчаси, 20-уй)

Кундузги ўқишга: озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик; бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: бухгалтерия ҳисоби; озиқ-овқат моллари савдосини ташкил этиш ва товаршунослик.

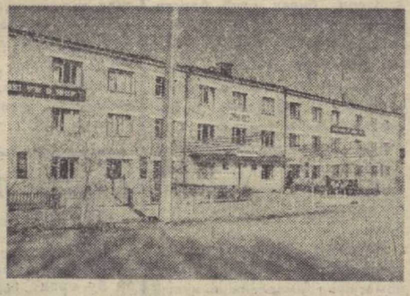

СССР ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

Ўрта махсус ўқув юртларига 30 ёшгача бўлган СССР гражданлари — йигит ва қизлар қабул қилинади. Кечки ва сиртқи ўқишларга саккизинчи синф ёки ўрта мактаб ҳажмида маълумоти бўлиб, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган кишилар ёшидан қатъий назар қабул қилинади.

Саккиз йиллик ёки етти йиллик умумтаълим мактабларини тугатган, шунингдек, ўрта мактабни тугатмай қолган кишилар саккиз йиллик мактаб базасида тузилган группаларга қабул қилинадилар.

Умумтаълим ўрта мактабларини тугатганлар ўрта маълумотлилар группасига қабул қилинадилар.

СССР территориясида яшаётган бошқа давлатларнинг гражданлари ўрта махсус ўқув юртларига умумий асосларда қабул қилинадилар.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, умумтаълим мактабларини фахрий ёрлиқ, олтин ёки кумуш медаль билан ҳамда ўрта ҳунар-техника билим юртларини имтиёзли диплом билан битирганлар; саноат корхоналари, қурилишлар, совхозлар, колхозлар, муассасалар ва ташкилотлардан йўлланма билан келганлар; камида икки йил иш стажига эга бўлганлар ва ўқиш учун танлаган мутахассислиги бўйича ишлаётганлар, ҳамда Совет Армияси сафида хизматни (камида 2 йил) ўтаб қайтганлар ўрта махсус ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Баъзи мутахассислик ва таълим формаларига кириш учун қуйидаги қўшимча талаблар қўйилади.

Кечки ва сиртқи бўлимларга мутахассислик олиш ва малака ошириш учун халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлаётганлар қабул қилинади.

Балоғат ёшига тўлмаганларнинг меҳнат қилиши тақиқланган иш соҳалари бўйича мутахассисликларда саккиз йиллик мактаблар базасида тузилган кундузги ўқиш группаларининг биринчи курсига фақат юқори курсларда ўтказиладиган ишлаб чиқариш практикаси давригача ўн саккиз ёшга тўладиганларгина қабул қилинадилар.

Баъзи кон-металлургия ва қурилиш, ҳаво ва сув транспорти ҳамда бошқа мутахассисликлар бўйича меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунга биноан хотин-қизлардан қабул қилиш чекланади.

Саккиз йиллик ёки ўрта мактаб базасида ҳунар-техника ўқув юртларини битирганлар қонунга мувофиқ иш стажига эга бўлсалар, кундузги ўқишга қабул қилинадилар. Бу чеклаш ҳунар-техника ўқув юртларини аъло баҳолар билан битирганларга, ҳамда ўрта махсус ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларига кираётганлар учун ҳам тааллуқлидир.

Ягона формадаги қабул ҳақидаги ариза танланган мутахассислик кўрсатилган ҳолда ўрта махсус ўқув юртининг директори номига ёзилади.

Сиртқи бўлимга кираётганлар кириш ҳақидаги аризани ўзлари яшаётган жойга яқин бўлган ўрта махсус ўқув юртининг маълум мутахассисликлари бўйича сиртқи бўлимига топширадилар.

Ариза билан қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: саккиз йиллик ёки ўрта мактабни тугатганлиги тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, мактаб врачи ёки район шифохонаси берган 286-формадаги медицина справкаси, бош кийимсиз тушилган 3х4 см. ҳажмдаги тўрт дона фотосурат; кечки ва сиртқи, шунингдек кундузги бўлимларга кираётганлар ишлаб чиқариш практикасига эга бўлганлар корхона, муассаса, ташкилот раҳбарлари томонидан кадрлар бўлимининг бошлиғи тасдиқлаган меҳнат (колхоз) дафтарчасидан кўчирма, корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, муассасалар, ташкилотлардан берилган ягона формадаги йўлланма.

Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет (ҳарбий хизматни ўташга мажбур бўлган запасдаги кишилар) ёки ҳарбий рўйхатга олинганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (чақирув ёшидагилар)ни шахсан кўрсатадилар ва булар ҳақида шахсий делога ёзиб қўйилади.

ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРАЕТГАНЛАРДАН АРИЗАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ, КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ВА ЎҚУВЧИЛАР СОСТАВИГА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЎТКАЗИЛАДИ:

Кундузги ўқишга аризалар ҳамма ўрта махсус ўқув юртларига — саккиз йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига 1 июндан 1 августгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 21 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 21 августдан 25 августгача; ўн йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига аризалар 1 июндан 15 августгача, кириш имтиҳонлари 1 августдан 22 августгача; ўқувчилар составига қабул қилиш 22 августдан 25 августгача.

Кечки ўқишга саккиз йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига аризалар барча ўрта махсус ўқув юртларига 7 августгача, кириш имтиҳонлари 1 июндан 11 июнгача, 1 июлдан 11 июлгача ва 7 августдан 15 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 15 августдан 19 августгача; ўн йиллик мактаб ҳажмида маълумотга эга бўлганлар группасига аризалар 15 июндан 16 ноябргача, кириш имтиҳонлари 1 июлдан 21 ноябргача; ўқувчилар составига қабул қилиш 21 ноябрдан 25 ноябргача.

Сиртқи ўқишга аризалар барча ўрта махсус ўқув юртларига 10 августгача, кириш имтиҳонлари 10 июндан 21 июнгача, 10 июлдан 21 июлгача ва 10 августдан 21 августгача, ўқувчилар составига қабул қилиш 21 августдан 31 августгача.

Мавсумий характердаги ишлар билан боғлиқ геология ва қишлоқ хўжалиги мутахассислиги бўлган техникум ҳамда билим юртларига аризалар 2 октябрдан 1 декабргача, кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 16 декабргача, ўқувчилар составига қабул қилиш 16 декабрдан 26 декабргача ўтказилади.

Кечки ва сиртқи бўлимларга кираётганлар кириш имтиҳонларини топшириш учун ўрта махсус ўқув юртининг чақириғига биноан ўзлари ишлаётган корхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбарлари билан келишган ҳолда маълум кунларгагина бир марта юбориладилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ:

Ўрта махсус ўқув юртларига саккиз йиллик маълумот билан кираётганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: саноат, қурилиш, алоқа, иқтисод, геодезия ва картография мутахассисликларига — рус тили (диктант), математика (оғзаки).

Ўрта маълумот билан кираётганлар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар; саноат, қурилиш, алоқа, иқтисод, геодезия ва картография мутахассисликларига — рус тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки);

химиявий технология, металлургия, озиқ-овқат маҳсулотлари технологияси, товаршунослик, шунингдек фойдали қазилмаларни бойитиш, газмолларни безаш, трикотаж буюмларини безаш, аналитик химия, чарм технологияси мутахассисликларига — рус тили ва адабиётдан (иншо), химиядан (оғзаки);

китоб товаршунослиги, иш юритишни ташкил этиш, меҳмонхона хўжалиги, ҳуқуқшунослик мутахассисликларига — рус тили ва адабиётдан (иншо), СССР тарихидан (оғзаки).

Ўқиш рус тилида олиб борилмайдиган ўрта махсус ўқув юртларида (бўлимларида) рус тили ўрнига ўқув юртида ўқиш қайси тилда олиб борилса, шу тилдан кириш имтиҳони топширилади.

Ўрта махсус ўқув юртида ўқиш олиб бориладиган тилни ўрганмаганлар ўз хоҳишлари бўйича рус тилидан (саккиз йиллик мактабни тугатганлар учун) ёки рус тили ва адабиётидан ёзма (ўрта маълумотлилар учун) кириш имтиҳони топширадилар.

Бундан ташқари ўқиш олиб бориладиган тил бўйича шу тилни билишини синаш учун суҳбат ўтказилади.

Ўрта махсус ўқув юртларига ўрта маълумот билан кираётганлар миллий ўрта мактаб программаси ҳажмида рус тилини ўрганган бўлсалар, иншо ўрнига ёзма иш ёки диктант ёзишлари мумкин.

Архитектура, китоб ва журналларни техника жиҳатидан таҳрир қилиш мутахассисликлари бўйича кираётган ўша мутахассисликлар бўйича қўшимча кириш имтиҳонлари топширадилар.

Мутахассисликлар бўйича имтиҳонлар биринчи навбатда олинади.

Ўрта махсус ўқув юртларига кириш имтиҳонларисиз қабул қилиниш ҳуқуқига эга бўлганлар мутахассислик бўйича ўтказиладиган имтиҳонлардан озод қилинмайдилар.

Р. 02005. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Е. — 123.